

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI: Návrh opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/3/xx.2022-x, trhu č. 3 – velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám

Čj.: ČTÚ-25 085/2022-611

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: O2 Czech Republic a.s.

IČO (bylo-li přiděleno): 60193336

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Ing. Miloš Koděra, 271 464 631, milos.kodera@o2.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství.

Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Pokud dotčený subjekt označí připomínku, popřípadě její část, za důvěrnou nebo jako obchodní tajemství, pak taková připomínka nebude uveřejněna na diskusním místě. Obdobně se postupuje i v případě stanovisek a názorů.

Připomínky, které nebudou uveřejněny na diskusním místě, se podle čl. 9 odst. 3 Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě nevypořádávají.

I. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY KE TŘETÍM NÁVRHU REGULACE VELKOOBCHODNÍHO TRHU MOBILNÍCH SLUŽEB

ČTÚ dne 17. 8. 2022 zahájil již počtvrté za poslední rok veřejnou konzultaci k uplatnění připomínek k návrhu opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/3/XX.2022-X, trhu č. 3 – velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám, a to po rozhodnutí Evropské komise č. C(2022) 888 final o zpětvzetí návrhu opatření oznámeného Evropské komisi a následném pokusu o obejití evropských i českých právních předpisů, kdy ČTÚ zcela v rozporu s faktickým stavem tvrdil, že postupuje podle § 131 odst. 5 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), jež byl nakonec zastaven již rozhodnutím Rady ČTÚ. ČTÚ tak pokračuje v nepřiměřeném a neefektivním zatěžování podnikatelských subjektů, když ve stejném období jako stávající veřejná konzultace probíhá či probíhalo mnoho dalších veřejných konzultací, z nichž některé obsahují návrhy, které mohou mít zásadní dopad na trh elektronických komunikací nebo například otevřel výběrové řízení na poskytování dvou dílčích univerzálních služeb na další 3 roky. Kapacity podnikatelských subjektů opravdu nejsou neomezené a je nutné si uvědomit, že opakované zásobování podnikatelských subjektů nesmyslnými návrhy ČTÚ, které si za peníze daňových poplatníků na jejich zpracování najímá další a další externí poradenské společnosti a poradce, výrazně znesnadňuje podnikání v České republice.

ČTÚ tak postupuje nepřiměřeně, když se po jednoznačném vyjádření Evropské komise a relevantních nevypořádaných připomínkách společnosti O2 Czech Republic a.s. (dále jen „společnost O2“) snaží opětovně zahájit proces umožňující mu regulovat velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám, a to i přesto, že situace na trhu nepřinesla žádné zásadní změny, které by ČTÚ měly vést k opakovanému zahájení již jednou zamítnuté analýzy s cílem regulovat trh. Naopak, ceny i nadále klesají, jak je vidět i z mezinárodních srovnání, a operátoři přichází s novými nabídkami. Analýza je opětovně zcela zřejmě připravena externími poradci, za které ČTÚ z veřejného rozpočtu vynaložil již mnoho milionů Kč, jak vyplývá z registru smluv¹ či informací zveřejněných v médiích.² Podrobněji tyto skutečnosti rozvádíme v odstavcích na konci této kapitoly. Nové znění analýzy přitom nepřináší žádné nové relevantní poznatky, ani nepředstavuje žádnou významnou negativní změnu na trhu elektronických komunikací, která by odůvodňovala opětovnou snahu ČTÚ o jeho regulaci. Tímto bezprecedentním postupem neúměrně a nepřiměřeně zatěžuje podnikatele v elektronických komunikacích a velmi zneatraktivňuje podnikatelské prostředí v České republice, což má mimo jiné negativní vliv na objem investic, které jsou podnikatelé v elektronických komunikacích ochotni

¹ <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani>

² Např. <https://www.e15.cz/byznys/technologie-a-media/cesky-telekomunikacni-urad-utraci-miliony-za-externi-pravniky-pritom-ma-desitky-vlastnich-1390274>

v České republice vynakládat, a to navíc v době, kdy je více než dříve potřeba digitalizace procesů a celé ekonomiky.

ČTÚ překotně předkládá již čtvrtou verzi analýzy relevantního trhu (patrně není náhoda, že další návrh analýzy byl zveřejněn přesně 6 měsíců po rozhodnutí Evropské komise o zpětvzetí návrhu opatření) a dochází k nelogickým a vzájemně si odporujícím propojením v dokumentu, kdy po předchozí verzi, patrně po připomínce společnosti O2, v aktuální verzi ČTÚ odstranil oproti předchozímu návrhu Část C – Úvod k analýze relevantního trhu č. 3 (s. 3-65 původního návrhu), ale nadále se odkazuje na stránky a souvislosti, které již stávající verze neobsahuje. Výsledkem je opětovně absolutně nepřehledný a nevěrohodný dokument, který je ušitý velmi horkou jehlou externích nekompetentních a podivných poradenských společností. Analýza je zahlcena opakovanou snahou ČTÚ vypořádat se s námitkami nejrůznějších subjektů a zoufalým vnášením nesmyslných myšlenek vlastních či myšlenek externích poradců. Věříme, že správným a nezaujatým postupem zohledňující faktickou tržní situaci a podané připomínky by bylo faktické „odstranění“ (přehodnocení výsledku) i druhé poloviny tohoto neúspěšného a nákladného dobrodružství ČTÚ.

Společnost O2 odkazuje na připomínky uplatněné v mnoha předchozích veřejných konzultacích týkajících se regulace přístupu k mobilním službám na velkoobchodním trhu, z nichž většina je bohužel platných i nadále, jelikož ČTÚ se k vypořádání jednotlivých připomínek staví velmi zvláště, jak prokázalo i rozhodnutí Evropské komise. Některé z nich tedy opětovně předkládáme i nyní, avšak u většiny z nich doplňujeme jejich odůvodnění tak, aby reagovalo na nové, avšak stále slabé, argumenty ČTÚ. Věříme, že ČTÚ bude tentokrát reagovat na připomínky v celé jejich šíři, a to včetně dílčích bodů v odůvodněních k jednotlivým kapitolám. Tento apel totiž bohužel v poslední konzultaci nebyl vyslyšen a ČTÚ zveřejnil pouze rámcové vypořádání vyjadřující se pouze k tomu, k čemu se ČTÚ vyjádřit chtěl a nereagující na velké množství zásadních připomínek, které, pokud nebudou náležitě vypořádány ČTÚ a nebudou zohledněny v analýze a jejich výsledcích, budou jistě zohledněny Evropskou komisí v jejím dalším rozhodnutí v této věci.

Zároveň musíme vyjádřit velký povzdech nad tím, že v době před i v probíhajícím předsednictví České republiky v Radě EU dokázal ČTÚ svým nelogickým a nesmyslným postupem výrazně zhoršit vztahy s příslušnými evropskými institucemi. Evropská komise totiž byla v poslední době nucena několikrát zastavit analýzy trhu. Nyní po neúspěšném pokusu o obejití právních předpisů a přes relevantní připomínky tržních subjektů pravděpodobně předá Evropské komisi další principiálně stejně zpackanou verzi analýzy mobilního trhu, byť pro kratší časové období, kteře neodpovídá regulačnímu rámci stanovujícímu lhůtu 5 let pro zajištění stability na trhu a přiměřenosti.

Stejně tak jsme toho názoru, že ČTÚ svým postupem, kdy opakovaně, a dalo by se již říct kontinuálně, předkládá analýzu trhu z důvodu údajně „vysokých cen dat“ a tuto svojí zcestnou myšlenku se neustále snaží prezentovat v médiích, vytváří téma tam, kde již prakticky neexistuje. Jak názorně prezentujeme v našich připomínkách, veřejně dostupné ceny mobilních tarifů vč. těch úplně neomezených jsou dnes v ČR na takové úrovni, že ve srovnání s jinými komoditami dnes

netvoří významný náklad a na rozdíl od nich jejich cena přesto nadále klesá. Jejich role a frekvence využívání v pracovním i osobním životě přitom neustále roste.

Jak z našich připomínek opakovaně vyplývá, nemyslíme si, že by test tří kritérií a analýza trhu mohla vzhledem k tržní situaci v České republice při aplikaci správného postupu ze strany ČTÚ principiálně vyjít ve prospěch potřeby uložení regulačních opatření. Naše připomínky tak nesměřují pouze k dílčím bodům analýzy, které ČTÚ vítězoslavně přeformuluje nebo z analýzy odstraní v její čtvrté, páté, šesté atd. verzi. Mnoho z nich směřuje k celému vyhodnocení dílčích kritérií. To že ČTÚ již čtyřikrát (i dle svého úsudku) nedokázal zpracovat analýzu v takové kvalitě, aby mohlo být notifikována Evropskou komisí, a přesto nezměnil závěr ani jednoho dílčího kritéria svědčí o tom, že jeho postup není v souladu se zákonem nestranný, ale jak bylo dokonce několikrát prezentováno předsedkyní Rady ČTÚ Mgr. Ing. Hanou Továrkovou, podléhá podle ní politickému, populistickému či jinému tlaku.

Jestliže v těchto našich připomínkách mluvíme o tom, že tento dokola se opakující nesmyslný proces, který vede zcela zbytečně a neefektivně k obrovskému plýtvání zdrojů na straně ČTÚ i na straně připomínkových subjektů, je vykonáván ČTÚ, tak je tomu jen proto, že formálně je opravdu vykonáván ČTÚ a schvalován Radou ČTÚ, a proto je nutné to takto do připomínek striktně uvádět. Ve skutečnosti se domníváme, že tento proces je mnohem spíše direktivně řízen předsedkyní Rady ČTÚ Mgr. Ing. Hanou Továrkovou, která k tomu využívá jí vybrané externí poradenské firmy, se kterými za tím účelem opakovaně uzavírá další a další smlouvy o externí spolupráci.

To je patrné z veřejného registru smluv, kde je jasně vidět, že předsedkyně Rady ČTÚ pro tyto aktivity převážně využívá najaté externí firmy namísto toho, aby využívala svého rozsáhlého odborného úřednického aparátu, který má k dispozici. Kromě zřejmé neodbornosti to vede k bizarnostem, kdy v textu návrhu analýzy nacházíme slovenská slova (předchozí verze analýzy), protože jedna z externích poradenských firem byla zrovna ze Slovenska. **Jen dosavadní finanční prostředky vydané ČTÚ na tuto externí spolupráci činí nejméně 13 mil. Kč, avšak spíše jde ještě o mnohem vyšší celkovou částku, protože část kontraktů je uzavírána jako rámcové smlouvy a nelze tedy přesně rozklíčovat podíl činnosti týkající se analýzy mobilního trhu. Tyto finanční prostředky státu jsou rozdělovány mezi řadu firem, z nichž u některých je jejich odbornost a kompetentnost pro tuto aktivitu pochybná nebo zjevně nulová. Celá aktivita tak působí jako zbytečné plýtvání veřejnými prostředky.**

Z výše uvedeného plyne, že naprosto není zřejmé, proč předsedkyně Rady ČTÚ využívá v tak vysoké míře externí poradenské společnosti na právní služby, když disponuje svým rozsáhlým odborným aparátem úředníků. Zcela nejasné pak je, podle jakých kritérií a podmínek předsedkyně Rady ČTÚ vybírá externí poradenské společnosti, když u některých zcela zjevně chybí jakékoliv reference pro problematiku zpracování analýzy mobilního trhu a návrhu regulace telekomunikačního sektoru. Samozřejmě v této souvislosti se logicky nabízí i otázka, proč jsou někdy zvoleny částky zakázky těsně pod hranicí limitu pro veřejné zakázky a proč jsou vybírány

stále nové poradenské firmy³. Pokud je po veřejné konzultaci třeba něco upravit, případně je objevena chyba v dokumentu, proč tuto chybu neopravuje odpovědný subjekt, který za přípravu analýzy již dostal zapláceno? Předpokládáme, že ČTÚ bohužel ani nevymáhá finanční kompenzace nebo sankce po těchto externích poradenských firmách za chybně provedené analýzy. Vůbec není zřejmé, za jakou část analýzy odpovídá ČTÚ. Nejedná se náhodou o outsourcing státní správy?

Z veřejně dostupného plánu kontrol NKÚ je zřejmé, že na ČTÚ v současné době probíhá kontrola. V jakém stavu je tato kontrola, jakým oblastem se věnuje, zda je již k dispozici závěrečný nález a pokud ano, co je jeho obsahem, nám však zatím není známo.

Společnost O2 upozorňuje, že připomínky obsahují obchodní tajemství, které je náležitě označeno a žádá ČTÚ o znepřístupnění této části dokumentu.⁴

³ Jde například o společnost ECOVIS FACTA a.s., publikováno v registru smluv 17. 8. 2022, zakázka na poradenství ve výši 1 950 000 Kč, přičemž tato společnost se podle veřejně dostupných zdrojů zabývá účetním a daňovým poradenstvím a že by působila v této vysoce odborné problematice nikdy nikdo neslyšel:
<https://smlouvy.gov.cz/smlouva/21373567>

⁴ [začátek obchodního tajemství] (...) [konec obchodního tajemství]

II. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

1. ZASTAVENÍ ANALÝZY RELEVANTNÍHO TRHU, KTERÝ NENÍ UVEDEN V DOPORUČENÍ KOMISE

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě neopodstatněnosti snahy Českého telekomunikačního úřadu o zpracování analýzy relevantního trhu, který není součástí aktuálního Doporučení Komise⁵, navrhuje zastavení celého procesu analýzy tohoto relevantního trhu a na základě nového tříkriteriálního testu jeho vyřazení z Opatření obecné povahy č. OOP/1/05.2021-5, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly.

Odůvodnění:

Společnost O2 je i nadále toho názoru, že vymezení a analýza relevantního trhu mimo Doporučení Komise je neopodstatněná.

Na zamýšleném trhu dochází k účinné konkurenci, což mimo jiné dokazují:

- Časté změny produktového portfolia ve veřejných cenících jednotlivých tržních subjektů a jejich z toho plynoucí diferenciací a variabilita včetně vzájemných kombinací s dalšími produkty a doplňkovými službami, což mimo jiné dokazují v návrhu analýzy absolutně neaktuální, a tedy nerelevantní data o cenách na maloobchodním trhu, k čemuž se společnost O2 blíže vyjadřuje dále,
- mnoho krátkodobých i dlouhodobých marketingových akcí s cílem zaujmout a získat nové zákazníky, a to především zákazníky konkurence (vzhledem k vysoké penetraci služeb na trhu), a to jak ze strany MNO, tak ze strany MVNO,
- existence retenčních a jiných neveřejných nabídek pro koncové zákazníky,
- vysoký počet přenesených telefonních čísel dokládající migrace zákazníků mezi poskytovateli.

ČTÚ by tak měl přistoupit k zastavení a zrušení tohoto bezprecedentního postupu obdobně jako v roce 2015 při analýze tehdejšího trhu č. 8.

Uváděné srovnání ze zprávy Evropské komise *Mobile Broadband Prices in Europe* společnost O2 opakovaně zpochybňuje a upozorňuje na metodické problémy a mezinárodní nesrovnatelnosti. Jedná se o ceny aplikované pouze na menší část trhu (vč. části rezidentního segmentu) a

⁵ Doporučení Komise (EU) 2020/2245, ze dne 18. prosince 2020 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace.

nereflektující tak reálnou nabídku ani stav na trhu mobilních služeb v České republice. Zpráva totiž mimo jiné nepočítá jak s neveřejnými cenami, tak ani s tarify balíčkových více služeb dohromady. Obě tyto kategorie mají přitom v České republice rostoucí zastoupení a velmi nabývají na významu v rámci hodnocení celého trhu.

K cenové regulaci na zamýšleném trhu nedochází v žádném státě Evropské unie, přičemž posledním státem regulující tento trh byl do roku 2019 Kypr, kde například došlo k umožnění přenositelnosti čísel až v roce 2017, neexistuje tam žádný virtuální operátor a na trhu existuje výrazně dominantní operátor. Předpoklady, na základě kterých Kypr přistoupil v rámci provedeného tříkriteriálního testu k vyloučení trhu a které mohou ve světle nesrovnatelně vyšší soutěžní úrovně a regulační zátěže mobilních operátorů v České republice (daných mimo jiné povinnostmi vyplývajícími z přidělu rádiových kmitočtů) působit až úsměvně, má ČTÚ k dispozici. Evropská komise neměla ke zrušení relevantního trhu na rozdíl od ČTÚ předloženého tříkriteriálního testu žádné komentáře. Unikum případného zavedení této regulace v České republice by znamenalo narušení probíhajících tržních konkurenčních procesů a zastavení či omezení přirozeného rozvoje trhu, a to v období pro celou ekonomiku kriticky důležitém rozvoje sítí 5G. Jak navíc ukazujeme v našich připomínkách, Česká republika není cenově vychýlená oproti jiným zemím, a to i přes svou ne příliš výhodnou velikost a velmi vysokou kvalitu a dostupnost mobilních sítí.

2. STAŽENÍ ANALÝZY TRHU PRO NELEGITIMNÍ DŮVODY JEJÍHO ZPRACOVÁNÍ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě zřejmých nelegitimních důvodů zpracování analýzy trhu navrhuje stažení návrhu analýzy a přehodnocení zařazení trhu do relevantních trhů v rámci zpracování nového tříkriteriálního testu zohledňujícího připomínky sektoru a Evropské komise.

Odůvodnění:

Účelem analýz relevantních trhů je zajištění hospodářské soutěže na trzích, kde v danou chvíli selhávají tržní procesy s předpokladem, že toto selhání bude nadále trvat i po vymezené budoucí období. Z obsahu předloženého návrhu analýzy je zřejmé, že primárním cílem, který ČTÚ sleduje, není zajištění hospodářské soutěže, ale ovlivnění cenové hladiny na maloobchodním trhu. Nejzřejmější je to ze skutečnosti, že významná část návrhu analýzy trhu se věnuje právě cenové hladině na maloobchodním trhu. Případné **teoretické dokončení zamýšleného procesu a nasazení údajně nutných nápravných opatření ze strany ČTÚ by přitom s velkou pravděpodobností znamenalo naopak významné zhoršení pozice virtuálních operátorů** implikující mimo jiné i silnou konsolidaci trhu za účelem zajištění fungování na neúnosně nízké cenové úrovni. Od virtuálních operátorů by se totiž po regulaci velkoobchodních cen očekávalo, že na síťové operátory vyvinou dostatečný komerční tlak, aby ke snížení koncových cen skutečně došlo. Role virtuálních operátorů na trhu přitom nikdy

nebyla a ani nemohla spočívat v suplování 4., 5. a dalšího síťového operátora, ale obsloužit konkrétní tržní segment, který nemusí být pro síťového operátora dostatečně zajímavý, a na tomto segmentu přinášet zákazníkům, kteří poptávají alternativní nabídky, osobní přístup, kvalitní služby a inovace za dlouhodobě udržitelných a ziskových podmínek. Cenová regulace daného trhu by tyto cíle zcela jistě podkopala a virtuální operátory a jejich celkovou pozici na trhu poškodila. Jakákoliv cenová regulace předně vede k deformaci trhu a nechotě regulovaných subjektů inovovat a investovat do produktů a technologií, které následně využívají i virtuální operátoři. **Úřad tedy ve svém návrhu už žádným způsobem neřeší a v návrhu analýzy nedomýšlí, co se stane s virtuálními operátory ve chvíli, kdy by došlo k zamýšlenému snížení maloobchodních cen⁶. V takový okamžik už dle ČTÚ pro regulaci pravděpodobně nebude důvod, ale ceny na trhu budou již tak nízké, že pro virtuální operátory nebude žádný prostor pro ziskové podnikání a budou tedy nuceni podnikání ukončit. Virtuální operátoři by v této hře tedy jen plnili roli takzvaných „užitečných idiotů“, kteří mají pomoci nepatřičně suplovat roli 4. síťového operátora, přispět ke krátkodobému celkovému propadu maloobchodních cen na neúnosnou míru, a po jejich snížení být odsouzeni k zániku za přihlížení ČTÚ, jehož hlavním předmětem zájmu není v souladu s účelem tržních analýz posílení konkurence a diverzity na trhu, ale jen krátkodobé ovlivnění ceny pro koncové zákazníky. Opatření by tak pouze významným způsobem negativně ovlivnilo kvalitu mobilních sítí a v nich dostupné inovace a způsobilo zvýšení tržní koncentrace. Efekty příliš nízké cenové hladiny a následné zvýšení koncentrace trhu a zaostávání v rozvoji služeb elektronických komunikací lze pozorovat na několika evropských trzích.**

V měsících předcházejících zveřejnění prvního návrhu analýzy navíc předsedkyně Rady ČTÚ v médiích opakovaně předjímalá výsledek analýzy⁷ a prakticky přiznávala, že primárním cílem není zajištění hospodářské soutěže. Za minimálně velmi problematické lze pak považovat veřejné prohlášení předsedkyně Rady ČTÚ na konferenci *Kam kráčí telekomunikační sítě Plzeň 2021*, kde veřejně vyzvala část tržních subjektů k podpoře výsledku návrhu analýzy ve veřejné konzultaci a zkritizovala postup Evropské komise.⁸ Nelze prokázat, zda v této věci ČTÚ ještě urputněji „doporučuje“ části tržních subjektů postup v této věci i mimo veřejná prohlášení, ale lze to předpokládat. **Tento postup regulátora, který má fungovat nezávisle a nestranně a ctít zákon⁹, nelze vzhledem k silným indiciím o**

⁶ Úřad možná tyto aspekty ve svém návrhu analýzy nerozebírá z čistě účelových důvodů, protože by se ukázala nesmyslnost celého jeho postupu v celé své nahotě.

⁷ Například <https://archiv.hn.cz/c1-66966260-jak-na-ceny-mobilnich-dat-statni-urad-hodla-omezit-velke-hrace-a-podporit-male-operatory>.

⁸ Záznam zde - <https://www.youtube.com/watch?v=RnoHuaKGnPc>.

⁹ Zejména pravidla, že úřad jako správní orgán, který rozhoduje, nemůže dopředu předjímat svá rozhodnutí a výsledky, které by si přál dosáhnout, natož ovlivňovat své postupy působením a nabádáním vybraných účastníků trhu, co mají dělat v průběhu tohoto procesu, aby se potvrdil výsledek podle představ ČTÚ.

účelovosti celého postupu ČTÚ považovat za přijatelný. Zpracování všech návrhů analýzy podle našeho názoru též vykazuje znaky možného politického zadání od předchozí vládní garnitury pro národního regulátora, který má však fungovat nezávisle na politické moci. Zveřejnění druhého návrhu analýzy pouhé 2 týdny před termínem konání voleb do poslanecké sněmovny, přičemž před tímto zveřejněním uplynulo velmi dlouhé období bez postupu¹⁰, zveřejnění poslední analýzy v době, kdy má dojít k obsazení uvolněného místa v Radě ČTÚ, toto podezření o účelovosti celého jednání ČTÚ jen dále zvyšuje.

Společnost O2 netvrdí, že podpora MVNO formou zajištění jejich přístupu k velkoobchodním vstupům je nelegitimní. Rozporujeme však způsob, jakým chce ČTÚ k této podpoře přistoupit. Jak vyplývá z návrhu analýzy i našich připomínek, přístup MVNO k síti síťového operátora je v České republice zajištěn jak obchodním, tak regulovaným způsobem, o čemž svědčí jak počet MVNO v České republice, tak zveřejněné referenční nabídky. Nedomníváme se přitom, že by podíl MVNO na trhu v České republice mohl být dlouhodobě zvýšen a jejich pozice posílena opatřeními, které ČTÚ navrhuje, ba právě naopak.

3. ZDŮVODNĚNÍ ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY RELEVANTNÍHO TRHU A ROLE EXTERNÍCH SUBJEKTŮ

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Vysvětlit roli externích subjektů a jim stanoveného zadání při zpracování analýzy relevantního trhu.

Odůvodnění:

V zářijovém návrhu analýzy se na řádce 870 objevuje text „*Současně je ČTÚ doporučeno sledovat (...)*“ a na řádce 2625 se objevuje text „*Proto je navrhováno, aby ČTÚ uplatnil (...)*“. Dále je pak například v grafu 26 slovenština místo češtiny (!). Zároveň lze z veřejného registru smluv zjistit, že ČTÚ uhradil minimálně 13 miliónů Kč několika externím právním a ekonomickým poradcům na zpracování a podporu analýzy mobilního trhu, z nichž některé subjekty mají minimální či žádnou podnikatelskou historii anebo nabízí služby nesouvisející se zpracováním analýzy, které by ukazovaly jejich odborné předpoklady pro provedení této práce.

Nezpochybňujeme roli a oprávněnost externí poradenské podpory ČTÚ, nicméně jsme toho názoru, že tak zásadní regulační dokument, jakým je analýza relevantního trhu, by měl být primárně zpracováván odborným aparátem, který má ČTÚ k dispozici, jak tomu bylo v minulosti u jiných analýz relevantních trhů, které nebyly jako v tomto případě nerespektující evropský regulační rámec, dělané narychlo a účelově externími subjekty s žádnou nebo

¹⁰ Jak plyne z celého našeho stanoviska a argumentace, kterou zde předkládáme, ČTÚ neměl ani v minulosti jediný důvod se k tomuto svému postupu uchýlovat.

irelevantní minulostí a předpoklady pro tuto činnost. Ostatně pro to byl ČTÚ zřízen a má takto fungovat jako ústřední orgán státní správy placený z veřejných peněz daňových poplatníků. Jeho základní činnosti nelze „privatizovat“ zadáváním kompletních zakázek na zpracování externím subjektům v tak významné činnosti ČTÚ jako je zpracování analýzy relevantního trhu a všech s tím souvisejících činností, kdy jsou příslušné odborné útvary ČTÚ poníženy do role pouhých případných „poštovních doručovatelů a kontrolorů“ práce externích subjektů¹¹. Mimo samotného zpracování analýzy má pak ČTÚ externího poradce také na „Podporu Klienta [ČTÚ] při jednání s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) ve věcech, které Klient s ÚOHS povinně projednává“. ČTÚ má tak jako ústřední orgán státní správy externího poradce na jednání s jiným ústředním orgánem státní správy. Z dokumentu, zejména ve věci nepropojování některých skutečností a informací ČTÚ známých, jasně vyplývá, že byl primárně nebo zcela zpracován externím soukromým subjektem nebo více subjekty s jasným zadáním a předem stanoveným cílem a tím jsou posíleny pochybnosti o jeho správnosti.

Z dikce aktuálního návrhu analýzy i nadále vyplývá, že byla zpracována zcela nebo z podstatné části externími subjekty. ČTÚ by měl vysvětlit, z jakého důvodu považuje takto významnou účast externích soukromých subjektů na stanovování a zavádění významných regulačních opatření ze strany regulačního orgánu za oprávněné a vhodné. Zároveň by měl ČTÚ prokázat, že nedochází k nezákonnému ovlivnění trhu ze strany soukromých společností s nejasnými motivacemi a podnikatelským napojením. Ničemu z toho ČTÚ nedostál.

4. ROZHODNUTÍ KOMISE A STANOVISKA BEREC K PŘEDCHOZÍ VERZI ANALÝZY A PŘIJETÍ OPATŘENÍ (S. 3-5)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zohlednění argumentů uvedených v odůvodnění těchto připomínek ve znění této kapitoly.

Odůvodnění:

K jednotlivým bodům v této kapitole uvádíme:

1. V připomínkách ke kapitole 1.1 části D na reálných datech ukazujeme, že tato informace je nepravdivá a ve skutečnosti jsou ceny nižší, a to i ve srovnání s jinými zeměmi EU, než uvádí srovnání prezentovaná ČTÚ.

¹¹ Otázkou je, zdali v případě tohoto návrhu analýzy relevantního trhu a s tím souvisejících činností nebyly potlačeny i tyto podružné role odborných útvarů ČTÚ, jak ukazují například stopy na některých místech analýzy, které uvádíme v textu výše.

2. V připomínkách ke kapitole 1.1 části D na reálných datech ukazujeme, že tato informace je nepravdivá a MVNO vč. nezávislých jsou schopni svými nabídkami konkurovat MNO.
3. V připomínkách ke kritériu 3K testu č. 1 prokazujeme, že tento předpoklad je nepodložený.
4. Jak opakovaně upozorňujeme ČTÚ, data, ze kterých vychází jsou nesmyslná. Bohužel ČTÚ na tuto skutečnost nijak nereaguje, což svědčí o jeho neprofesionálním přístupu k vypořádávání připomínek.
5. Podmínky aukce na pásmo 700 MHz stanovily povinnost přístupu ke službám poskytovaným v tomto pásmu, nikoliv k technologii 5G. S ohledem na to, že například společnost O2 v tomto pásmu nyní poskytuje služby LTE a do budoucna lze předpokládat využití technologie DSS (4G a 5G zároveň) je část argumentů uvedených ČTÚ nesprávná. Dále s ohledem na logickou propojenost povinností z „LTE“ a „5G“ aukce společnost O2 v referenční nabídce pro Light i Full MVNO umožňuje přístup k celé síti LTE i 5G.
6. Tento argument je zavádějící. Na českém trhu je 125 MVNO a je zřejmé, že část z nich se na trhu neudrží například z toho důvodu, že se některým subjektům nepodaří získat dostatečný počet zákazníků umožňující ziskově podnikat (obdobně jako v jakémkoliv jiném trhu). Nestabilita trhu a tržních podílů při neklesání celkového tržního podílu MVNO je známkou konkurenčního prostředí. Taktéž ČTÚ postupuje tendenčně, když upozorňuje pouze na MVNO opouštějících velkoobchodní trh, nikoliv však už na MVNO přicházející na velkoobchodní trh, kterých bylo například v roce 2020 více než MVNO trh opouštějících. Kromě toho se ukazuje, že o český trh by mohli reálný zájem i velcí zahraniční MVNO. **[začátek obchodního tajemství]**
[redacted]
[redacted]
[konec obchodního tajemství]
7. Zprv se jedná o spekulativní prohlášení a zadruhé odkazuje na nesmyslný vývoj ceny za MB v roce 2020 a 2021. **Reálně samozřejmě k žádnému nárůstu velkoobchodní ceny dat nedošlo, a to minimálně ze strany O2, naopak došlo k poklesu této ceny.**
8. Opět se jedná o spekulativní prohlášení, které je, jak ukazujeme v následujících připomínkách, navíc postaveno na nepravdivém předpokladu o nemožnosti replikovatelnosti maloobchodní nabídky. **Zajímavým aspektem v tomto bodě je použití výrazu „agresivní“ ve spojitosti s tarifní nabídkou síťových operátorů, což odporuje hlavním argumentům analýzy o tacitní koluzi a nekonkurenčnímu prostředí.**

5. VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK KOMISE DLE ROZHODNUTÍ ZE NE 17. ÚNORA 2022 (S. 5-12)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem k uvedeným argumentům v odůvodnění uznat některé argumenty Evropské komise a BEREC jako relevantní a v analýze nenapravitelné a zahájit nový tříkriteriální test za účelem vyřazení tohoto relevantního trhu ze seznamu relevantních trhů v OOP.

Odůvodnění:

Jak již vyplývá z našich předchozích připomínek, reakce ČTÚ a úpravy v analýze relevantního trhu nepovažujeme za dostatečné k vypořádání všech připomínek podnikatelských subjektů v předchozích konzultacích ani k vypořádání připomínek Evropské komise a BEREC. V následujících odstavcích upozorňujeme na některé nedostatky, které ve vypořádání spatřujeme, případně odkazujeme na naše relevantní připomínky k dotčeným bodům.

K vypořádání bodu 77, 78, 79, 80 a 81 uvádíme, že nesouhlasíme se závěrem, že národní roaming nebude mít vliv dříve než v roce 2024. Zaprvé si myslíme, že povinnost národního roamingu už má nepřímé dopady na trh nyní a zadruhé, [začátek obchodního tajemství]

[redacted]

[konec obchodního tajemství] V připomínce 83 ČTÚ uvádí, že horizont „několika let“ odpovídá období do konce roku 2024. S takovou interpretací nesouhlasíme. Evropská komise má na mysli horizont od uskutečnění aukce, ve kterém byla podmínka uložena, respektive nabytí právní moci přidělu rádiových kmitočtů, které tuto povinnost ukládají společnosti O2 a přiznávají 3 subjektům, nikoliv horizont od dokončení analýzy trhu. Tento horizont, jak prokazují výše uvedené skutečnosti končí v roce 2022-2023.

K bodu 84 uvádíme, že jak prokazujeme ve srovnání situace na maloobchodním trhu, nezdá se z dat dostupných společnosti O2, že by velkoobchodní nabídky neumožňovaly replikovatelnost celého tarifního portfolia síťových operátorů, což napovídá tomu, že ČTÚ aplikoval ve svém testu pouze teoretické průměrné hodnoty za všechny 3 síťové operátory nesouvisející s realitou bez ohledu na chování zákazníků. Doplnění Úřadu k tomuto bodu, že při stanovování podmínek 5G aukce vycházel i ze stanoviska EK, že by neměly být příliš omezující vůči subjektům, které příslušné přiděly vysoutěží, nepovažujeme za vážně míněné. Podmínky 5G aukce byly ve většině aspektů, a ve věci velkoobchodního přístupu obzvláště, nejprísnější nebo jedny z nejprísnějších v celé EU.

K bodu 85 uvádíme, že relevantní MVNO mají možnost na trhu vyvíjet konkurenční tlak. Subjekty, které vznikly pro obsluhu 100 SIM karet a nemají zájem nebo dostatečný kapitál pro svůj rozvoj logicky nemají potenciál vyvíjet konkurenční tlak na ostatní tržní subjekty.

K bodu 85 odkazujeme na připomínky předložené ke kapitole Hodnocení míry konkurence na maloobchodním trhu, které prokazují účelovost tohoto srovnání ze strany ČTÚ.

K bodu 94 a 95 opětovně uvádíme, že ČTÚ sice tvrdí, že neveřejné nabídky nehrají na trhu roli a jejich počet se výrazně snižuje, ale toto stanovisko, které odporuje jeho sdělením v předchozích letech, nijak nepodložil. Společnost O2 se naopak na základě svých zkušeností domnívá, že neveřejné nabídky hrají na trhu významnou roli.

V případě bodů 96 a 97 odkazujeme na připomínky ke kapitole Hodnocení míry konkurence na maloobchodním trhu. Vývoj na trhu ani chování tržních subjektů nenaznačuje, že by docházelo nebo mohlo docházet k tacitní koluzi.

K bodu 98 jsme nuceni podotknout, že slovní spojení „dobrovolně vydražila“ je zavádějící. Subjekty účastníci se aukcí kmitočtů zvažují všechny aspekty jednotlivých strategií s ohledem na stanovené podmínky, tyto podmínky však na sebe neberou dobrovolně. Vzhledem k tomu, že všechny bloky měly povinnost zveřejnit referenční nabídku pro Full a Light MVNO, ale pouze jeden blok (který získala společnost O2) měl povinnost poskytnout národní roaming za regulovaných podmínek včetně cenových, vytváří na velkoobchodním trhu zjevnou asymetrii, která ovlivňuje přístup jednotlivých síťových operátorů. Jedním z příkladů může být to, že se lze domnívat, že subjekty bez této povinnosti budou o takového zájemce soutěžit tak, aby výhody z obchodní spolupráce s takovým velkoobchodním partnerem připadly právě jim, avšak s přihlédnutím k tomu, že takový hráč může kdykoliv využít regulovanou nabídku společnosti O2.

K bodu 100 uvádíme, že nesouhlasíme s tím, že jsou tržní podíly na trhu neměnné. Dlouhodobě dochází k přelivu části báze, o čem svědčí nezanedbatelný počet přenesených čísel mezi operátory.

K bodu 101 uvádíme, že dochází přesně k tomu, co uvádí Evropská komise, tedy k setrvalému poklesu nominální cenové hladiny (navzdory poklesu hodnoty peněz) a vytváření nových diferencovaných produktů (např. datově neomezených tarifů, jejichž zavedení bylo v České republice v mezinárodním srovnání relativně brzké) nikoliv k neměnnému stavu v důsledku teoretického ČTÚ uváděného odvetného mechanismu. Více k této problematice uvádíme v připomínkách ke kapitole Hodnocení míry konkurence na maloobchodním trhu.

Veškeré statistiky o počtech přenášených čísel mezi mobilními operátory (včetně MVNO a poskytovateli mobilních služeb), poklesu nominální cenové hladiny, vytváření nových diferencovaných produktů apod. má ČTÚ k dispozici, ale jaksi se mu tyto informace tzv. „nehodí do krámu“ k zmanipulování analýzy, aby vyšla podle představ ČTÚ k neoprávněnému uvalení regulace velkoobchodních cen.

6. KOMPLETNÍ PŘEPRACOVÁNÍ ČI VYŘAZENÍ KAPITOLY 1.1 VYSOKÉ CENY MOBILNÍCH SLUŽEB V ZAHRANIČNÍM SROVNÁNÍ (S. 13-17)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Vytvoření vlastní cenové analýzy na základě ČTÚ dostupných dat a změna vyznění této kapitoly tak, že cenová hladina mobilních služeb v České republice výrazně nevybočuje z evropského průměru nebo začlenění jasných a zřejmých argumentů, proč jsou vybraná srovnání nerelevantní a tyto skutečnosti zohlednit v celé analýze.

Odůvodnění:

Vzhledem k nevypořádání této připomínky v podzimní ani v jarní veřejné konzultaci, opětovně uvádíme metodické problémy vybraných mezinárodních cenových srovnání, které nereflektují (rodinné) balíčky a jiné nabídky na trhu, využívají průměrnou spotřebu dat, aplikují přepočtení na paritu kupní síly (PPP), stanovují arbitrární hranice v EUR nebo například nezahrnují nabídku některých tržních subjektů. Stejně tak mohou být ovlivněny nižším čerpáním dat plynoucím z nižšího využívání digitálních služeb obecně a způsobeným mimo jiné tristní úrovní digitalizace veřejné správy. Problémy těchto srovnání lze tak nejčastěji pozorovat z několika důvodů:

1. Vycházejí z ceníkových cen

Tento fakt významně snižuje důvěryhodnost mezinárodních srovnání, neboť ceníkové ceny nemusí odpovídat a ani neodpovídají cenám reálně placeným zákazníkem. Důvodů je hned několik: akviziční slevy, retenční slevy, slevy vycházející z balíčkování a kombinace služeb, slevy pro živnostníky, slevy dle věku zákazníka atd. Srovnání ceníkových cen je tak značně zjednodušující a neodráží realitu daného trhu. Obvykle také vede ke zjednodušujícím a chybným závěrům o charakteru maloobchodního trhu.

2. Nezohledňují balíčky služeb (stejných nebo různých služeb elektronických komunikací)

Nabídky balíčků služeb hrají na trhu stále větší roli. Mimo jiné i díky preferenci zákazníků, kteří oceňují praktičnost takového řešení a poskytnuté cenové zvýhodnění.

3. Nezohledňují reálné rozložení trhu

Cenová srovnání používají k finálnímu stanovení ceny za danou zemi aritmetický průměr, čímž dochází k významnému zkreslení výsledné ceny za srovnávané služby. Do srovnání tak bývají neproporcionálně zahrnuty i služby, které prakticky zákazníci nemusí reálně využívat. Bez správného stanovení vah (ideálně počet nově získaných zákazníků) u nabídek používaných pro srovnání nelze takové srovnání provádět a už vůbec není možné s jeho závěry pracovat jako s podklady pro analýzu relevantních trhů.

4. Nezohledňují kvalitu poskytovaných služeb (v ČR velmi relevantní)

Srovnání takřka vůbec nezohledňuje kvalitu poskytovaných služeb. Reálně tak často srovnávají nesrovnatelné. Cena by měla být jen jedním z parametrů mezinárodních srovnání, a nikoliv parametrem jediným, a ještě k tomu špatně spočítaným. Vzhledem k tomu, že kvalita pokrytí mobilním signálem a další technické parametry mobilních sítí (stupeň modernosti technologie sítě - 4G/5G, kapacita a propustnost sítě, kvalita hovorů a rychlost a stabilita přístupu k internetu, bezvýpadkovost, resp. minimum poruch v síti, které jsou v ČR jen sporadické a jen lokálního charakteru, odolnost proti kybernetickým a hackerským útokům) jsou v České republice ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi velmi nadstandardní, lze očekávat, že i cena za službu bude vyšší, když musí odrážet výši investic a nákladů spojených s provozováním takto kvalitních a odolných mobilních sítí v České republice. To je další ze zásadních odpovědí maloobchodní cenovou úroveň oproti některým jiným vybraným zemím. Zároveň nelze zkratkovitě tvrdit, že jsme v ČR nejdražší, protože ani toto není vůbec pravda, jak dokládáme níže v dalších kapitolách. Vyznění návrhu analýzy pak působí dojmem jako když si milovník vína v Toskánsku stěžuje, že v České republice prodávají Hradní svíci za 25 CZK. Je to sice pravda, je ale otázka, jestli by takové víno skutečně chtěl pít.

5. Nezohledňují národní specifika cenotvorby

Mezinárodní srovnání většinou vytváří organizace s velmi omezenou znalostí lokálních trhů, což platí zejména pro menší trhy, které jsou z pochopitelných důvodů za hranicí rozlišovacích schopností těchto organizací. Tento fakt pak vede k tomu, že se metodika výpočtu omezuje na využití aritmetického průměru z ceníkových cen. Vůbec tak nejsou zohledněny tržní podíly jednotlivých nabídek nebo podíl slev na nabízených službách. Dobře patrné je to např. na výše uvedeném zanedbání balíčkových nabídek. Existují i další národní specifika při stanovování cen (např. inflační doložky, aktivační poplatky či roční poplatek za službu atd.), která činí mezinárodní srovnání velmi obtížným, resp. náročným na preciznost jeho provedení, a tudíž na adekvátní lidské a finanční zdroje, které by tvorbě těchto srovnání na profesionální vypovídací úrovni měly být věnovány.

6. Nezohledňují náklady související se spektrem a přiděly

Jednotlivé země mají odlišný přístup k přidělování rádiových kmitočtů a poplatkům za jejich využívání. Náklady na tyto oblasti tvoří nezanedbatelný podíl na celkových nákladech mobilních operátorů, kteří je následně musí promítnout do svých cen. Zohledněny nejsou ani další specifické nákladové položky, které se v jednotlivých zemích mohou významně lišit (mzdové náklady, náklady na technologie, náklady na údržbu technologií atd.). Monokriteriální přístup založený na špatně stanovené průměrné ceně za jednotlivé země výše uvedené nezohledňuje a pouze konstatuje, že cena je vysoká. Bez ambice zjistit nebo aspoň nastínit, proč tomu tak je (a jestli vůbec), způsobuje, že se rovnou zkratkovitě dochází k závěru, že je to kvůli nízké hospodářské soutěži. Tento pohled je velmi zjednodušující a zdaleka nepostihuje specifika trhů jednotlivých zemí.

7. Srovnání ČTÚ mají velmi problematickou metodiku

ČTÚ se navíc v návrhu analýzy v roce 2021 uchýlil z velké části k diskusi o cenách v období let 2013-2019, a to i ve chvíli, kdy má k dispozici zákonem uložený nástroj v podobě cenového srovnávače, který zahrnuje aktuální nabídku tarifů většiny legálně podnikajících tržních subjektů. Uvedené ceny jsou na první pohled z pohledu na dnešní maloobchodní nabídky a budoucí výhled absolutně nerelevantní. Když například v obrázku 1 ČTÚ uvádí analýzu, která přisuzuje tarifu obsahujícímu 2 GB a 100 volání cenu 1100 CZK a srovnávač ČTÚ nachází tarify na úrovni 300 CZK je zřejmé, že uváděná srovnání jsou absolutně nerelevantní a nesmyslná a neodpovídají dnešní, ale dokonce ani tehdejší cenové úrovni.

Jak jsme uvedli již v předchozích připomínkách, je také vhodné poukázat na to, že i v prostředí rostoucí cenové hladiny, vykazují telekomunikační služby nadále a dlouhodobě jako jediný sektor deflaci (na rozdíl od například nyní široce medializovaného velkého růstu cen elektrické energie a plynu).

Vzhledem ke stylu (ne)vypořádávání připomínek ze strany ČTÚ, tak na něj v následujících odstavcích upozorníme na několika konkrétních metodických pochybeních a vybraných srovnání, přičemž uděláme aktuální srovnání za využití veřejně dostupných informací, které sice vzhledem k velkému množství neveřejných nabídek a balíčků nereflektují reálnou cenovou hladinu, ale je zřejmé, že reálná cenová výše nemůže být nad cenovou hladinou dle veřejné nabídky. Právě dlouhodobý přístup k (ne)vypořádání této připomínky značí přístup ČTÚ k vypořádávání připomínek v posledních letech, který jistě není nestranný.

ČTÚ nejdříve čerpá ze srovnání Evropské komise, která pravidelně zveřejňuje studii *Mobile and Fixed Broadband Prices in Europe*. Tato studie trpí již zmíněnými nešvary jako je využívání pouze nabídek na webových stránkách (nikoliv v cenících, natož neveřejných nabídek), čerpání pouze z nabídky 2-3 největších poskytovatelů mobilních služeb (MNO), určení pevně daných košů, nezohledňují kvalitu služeb a další. Velmi významný dopad má přepočítání na PPP, který výrazně ovlivňuje výslednou cenu a v případě České republiky v její neprospěch (a u jiných zemí naopak). PPP přitom z pohledu srovnání cen pro účely hodnocení konkurence nedává smysl (smysl může dávat pro účely srovnání „bohatství“ občanů dané země). Mobilní operátoři totiž nemohou ovlivnit hodnotu PPP v České republice (stav ekonomiky a kupní sílu měny) a přitom čelí stejným nebo vyšším nákladům na technologie, které tvoří majoritní část jejich nákladů. **I přesto, že mobilní operátoři nemohou ovlivnit hodnotu PPP (hodnotu kupní síly národní měny), může tato hodnota, pokud je použita pro srovnání, významně srovnání cen mobilních služeb zkreslit.** Vzhledem k těmto skutečnostem je tak vhodné vypracovat vlastní srovnání, které, jak ukazujeme níže, potvrdilo pochyby o relevanci tohoto srovnání.

V tabulce níže jsou tarify MNO a vybraných MVNO dle jednotlivých košů stanovených a používaných Evropskou komisí v reportu *Mobile and Fixed Broadband Prices in Europe*. Ve druhém a třetím sloupci jsou uvedeny samostatné veřejně dohledatelné nabídky na webových stránkách nebo cenících vybraných poskytovatelů. Vzhledem k našim omezeným časovým kapacitám nejsou zahrnuti všichni poskytovatelé a jimi nabízené tarify, lze tedy předpokládat, že lze dohledat i ceny nižší. V tabulce nejsou obsaženy v České republice velmi oblíbené balíčky služeb (např. O2 Spolu) spočívající buď v kombinaci různých služeb (internet v pevném místě, mobilní tarif, IPTV atd.) nebo v množstevní kombinaci stejného druhu služby (např. tarif pro 3 mobilní čísla pro rodinu nebo přátele). V tabulce také nejsou obsaženy neveřejné nabídky (včetně těch, které se dají na webových stránkách ve skutečnosti dohledat, a na které ČTÚ v analýze sám odkazuje). Přičemž jsme toho názoru, že oba tyto přístupy jsou v České republice oproti jiným evropským zemím zastoupeny nadprůměrně a neobstojí tedy argument, že by v jiných zemích měla tato skutečnost obdobný vliv. I přes to je ze srovnání zřejmé, že skutečná cenová hladina je prakticky ve všech případech níž, než je průměr v EU a to mnohdy velmi výrazně. Vzhledem k tomu, že má ČTÚ ze zákona k dispozici všechny veřejné tarify všech poskytovatelů (pro srovnávací nástroj) a zároveň ze své úřední činnosti také minimálně částečnou představu o neveřejných tarifech (tj. reálné cenové úrovni), měl by být schopen provést vlastní a aktuální analýzu cenové hladiny v ČR a nečerpat z dat, které neodpovídají realitě a stavět na nich tak závažnou regulaci jako je regulace cenová.

Tarifní kategorie podle EK	Veřejná cena MVNO [EUR*]	Veřejná cena MNO [EUR*]	ČR v reportu EK 2022 [EUR/PPP]	EU27 průměr v reportu EK 2022 [EUR/PPP]
MBB1: 0.5 GB mobile data with no calls	2,76	3,08	5,75	6,33
MBB2: 1 GB mobile data with no calls	3,96	3,08	9,45	6,98
MBB3: 2 GB mobile data with no calls	5,56	6,16	11,56	8,32
MBB4: 5 GB mobile data with no calls	8,36	11,96	15,78	10,69
MBB5: 20 GB mobile data with no calls	17,96	21,96	35,63	17,3
I1: 0.5 GB mobile data with 30 calls	4,36	5,88	10,08	8,42
I2: 1 GB mobile data with 30 calls	5,4	5,88	10,08	8,85
I3: 2 GB mobile data with 100 calls	7,56	11,96	28,92	12,11
I4: 5 GB mobile data with 300 calls	14,36	17,96	35,63	16,37
I5: 20 GB mobile data with 300 calls	25,16	23,96	42,17	24,4
I6: 5 GB mobile data with 30 calls	9,56	11,96	22,8	13,41
I7: 20 GB mobile data with 100 calls	21,16	23,96	42,17	24,15

*Použit směnný kurz 25 CZK/EUR

Daty v uvedené tabulce lze naprosto bez pochyb označit argumenty všech grafů, které ČTÚ v kapitole Vysoké ceny mobilních služeb v zahraničním srovnání prezentuje za nesprávné a tím pádem nerelevantní. Zároveň je zajímavé upozornit na srovnání cenové hladiny MVNO a MNO, která v kombinaci s tím, že vybraní MVNO na trhu podnikají dlouhodobě, znamená, že tito MVNO musí být schopni replikovat maloobchodní tarify MNO a ziskově podnikat. Pro případné námítky upozorňujeme, že bez toho aniž bychom k tomu spatřovali důvod, není ani jedna z vybraných nabídek MVNO záměrně od majetkově (ani částečně) propojeného MVNO. Srovnání tedy zároveň nepřímě prokazuje, že argumenty ČTÚ postavené na nereplikovatelnosti nabídky síťových operátorů (vyšší velkoobchodní ceně oproti ceně maloobchodní) jsou postaveny na nesprávných vstupních datech. K této problematice se více vyjadřujeme v připomínce k provedenému testu tří kritérií.

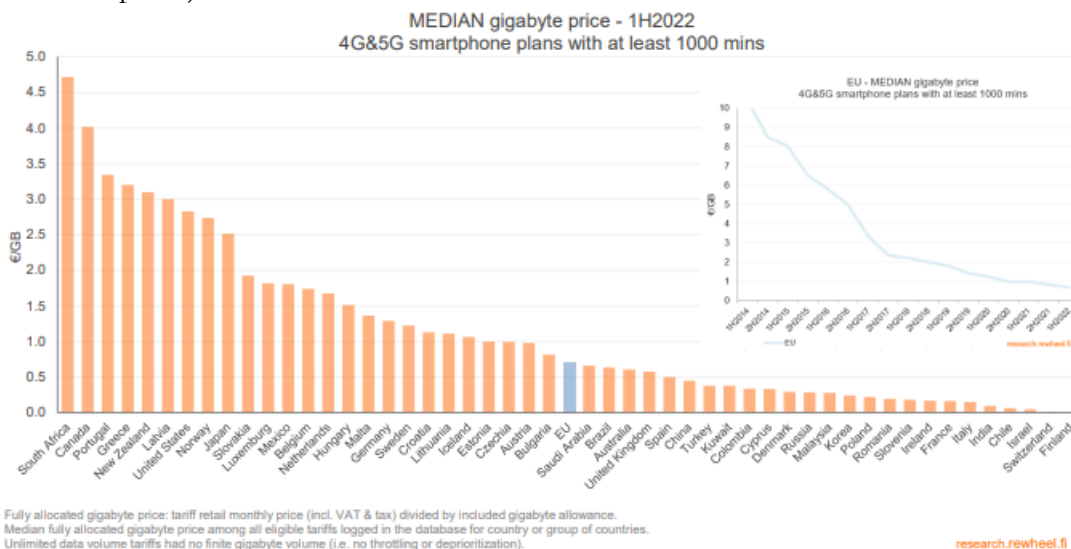
Ke grafu cable.co.uk bohužel nejsou dostatečná data k určení, jak se došlo k číslu 8,15 USD/GB (201 Kč). Je však zřejmé, že takové číslo je opět mimo realitu. Patrně

může souviset s tím, že metodika společnosti Cable počítá cenu za 1 GB u datově neomezených tarifů tak, že jejich cenu vydělí průměrnou datovou spotřebou v dané zemi, a ta je v České republice stále relativně nízká. Takovým způsobem asi mohla společnost Cable dojít k tehdejší nejdražší nabídce dat v České republice ve výši 800 Kč/GB. Nicméně to samozřejmě znamená, že takové číslo pak není pro srovnání použitelné a relevantní. K dokreslení relevantnosti těchto srovnání je vhodné podotknout, že nejlevnější nabídku dat a zároveň jednu z nejnižších průměrných cen má Dánsko, které je dle posledního srovnání Evropské komise v nejhůrší třetině zemí. V roce 2022 společnost data aktualizovala a z 8,15 USD/GB bylo z ničeho nic 3,01 USD/GB. Dokonce ani my nejsme toho názoru, že došlo meziročně k poklesu cenové úrovně o 63 %. Takovýto vývoj spíše potvrzuje použití výše uvedené absolutně nesmyslné metodiky, a to že pokles způsobilo zdvojnásobení průměrné spotřeby mobilních dat.

Srovnání OECD trpí stejnými neduhy jako srovnání Evropské komise, zejména z toho důvodu, že používá stejnou nebo velmi podobnou metodiku (vč. stejných košů a PPP). K argumentaci k tomuto srovnání tedy výše.

Například poslední srovnání společnosti Rewheel, které sice není dokonalé, ale oproti ČTÚ využitým srovnáním netrpí až tak extrémními problémy, které z nich dělají pro analýzu nerelevantní, je Česká republika spíše kolem průměru (opět bez zohlednění kvality sítí a dalších aspektů):

V neposlední řadě zpochybňujeme i přístup ČTÚ ke změně cenové hladiny. Zprvce není popsána metodika a není zohledněn ani základ, ze kterého takový graf vychází. Myslíme si tak, že stejně jako v mnoho jiných věcech přistoupil ČTÚ, respektive nákladní externí poradci k této problematice velmi nedostatečně. V reakci na graf Eurostatu předkládáme několik jiných grafů. V této souvislosti tak upozorňujeme na to, že v sektoru pošt a telekomunikací dochází dlouhodobě ke snižování cenové hladiny, a to i nyní navzdory

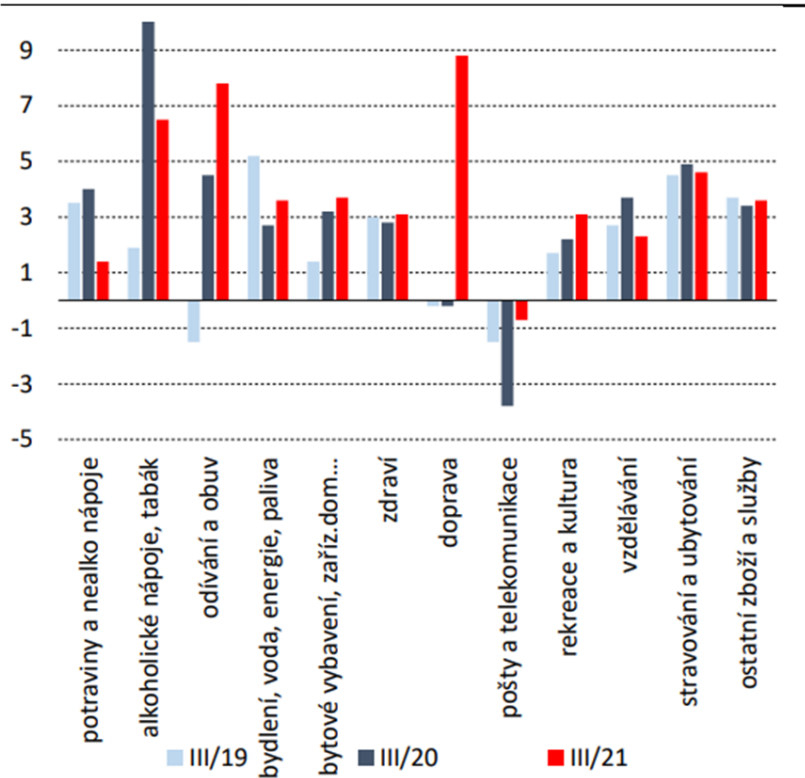
vysoké obecné inflaci.¹² Do indexu tohoto sektoru jsou přitom zahrnuty i ceny za poštovní služby a telefonní zařízení, které spíše rostou. Reálné ceny přitom v posledních letech klesají rychleji než v jiných zemích EU, respektive oproti průměru EU:

Země	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Country
EU 27	-2,4	-4,1	-2,5	-0,7	-0,3	-1,4	-1,1	-1,7	-1,2	EU 27
Eurozóna 19	-3,2	-4,2	-2,8	-0,8	0,0	-1,5	-1,1	-2,1	-1,7	Euroarea 19
v tom:										incl:
Belgie	-0,6	-2,9	-2,8	-0,1	4,2	2,0	0,3	0,1	-0,4	Belgium
Bulharsko	-1,2	-0,7	-3,6	-3,1	-3,9	-3,0	1,4	-2,6	-1,4	Bulgaria
Česko	-2,4	-8,8	-5,1	-1,5	-0,5	-0,9	-1,7	-2,0	-3,5	Czechia

<https://www.czso.cz/documents/10180/143522108/370002211017.pdf/dc66787b-b62b-43f3-837e-b633c42eb832?version=1.1>

V posledních 3 letech byl tento sektor dokonce jediný, kde cenová hladina konzistentně klesala, jak ukazují data Českého statistického úřadu:

Vývoj spotřebitelských cen dle odvětví
(meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

MPO – [Analýza vývoje ekonomiky ČR, prosinec 2021](#)

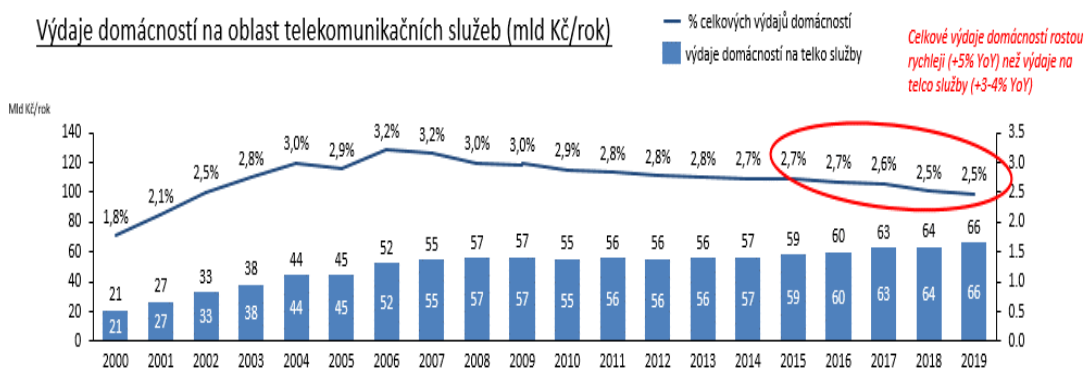
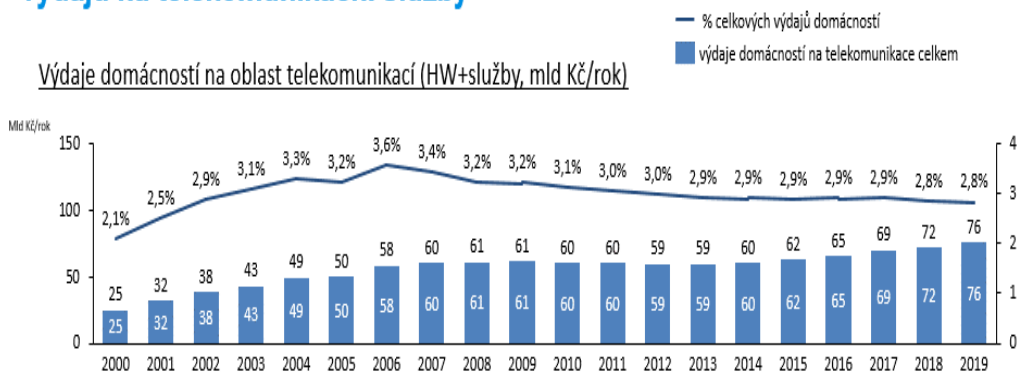
¹² <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-cen-vyrobce-kveten-2022>

Celkové výdaje domácností na telekomunikační služby navzdory nepochybnému růstu jejich významnosti tak v relativním vyjádření k ostatním výdajům již 15 let klesají:

Domácnosti dávají aktuálně cca 2,5% ze svých výdajů na telekomunikační služby

	2000	2005	2010	2015	2019
Telefonní vybavení	16%	10%	8%	6%	13%
Telekomunikační služby	88%	90%	92%	94%	87%

Zdroj: Český statistický úřad, částky obsahují DPH

Argumentem proti našim připomínkám nemůže být to, že jde o relativní srovnání, protože vlivy jednotlivých faktorů jsou v jednotlivých zemích různé a často s opačným efektem. Ve skutečnosti tak může při reálném srovnání být Česká republika cenově dokonce pod průměrem, a to bez zohlednění velmi vysoké kvality a dostupnosti mobilních sítí.

7. ZMĚNIT ZNĚNÍ KAPITOLY 2.1.2 PRŮZKUM TRHU (S. 20-28) A 2.1.3 SSNIP TEST (28-29)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Přehodnotit zahrnutí kapitoly 2.1.2 Průzkum trhu a 2.1.3 SSNIP test v tomto znění, kdy se zřejmě nejedná o hloubkovou analýzu trhu vycházející z reálných dat.

Odůvodnění:

ČTÚ v kapitole 2.1.2 údajně provádí hloubkový průzkum produktů. Z počtu zmapovaných nabídek jasně vyplývá, že se jedná o malou část trhu patrně nezahrnující balíčky a stavebnicové kombinace tarifů. Např. u balíčků služeb tento test totiž nemohl být proveden korektně bez zohlednění podílu jednotlivých typů balíčků. Hloubkový průzkum také vychází z ceníků a je otázka, jak s nimi ČTÚ pracoval. **Z podstaty věci tato analýza musí být zkreslená a nelze jí nazývat hloubkovým průzkumem, když nepracuje s reálnými daty operátorů. Průzkum trhu by měl pracovat s vahami jednotlivých nabídek (počty zákazníků) a nikoliv pouze analyzovat ceníky a přikládat jim stejnou váhu.**

V testu je také zmíněno vyřazení nabídky pro firemní zákazníky. Opětovně upozorňujeme na existenci šedých operátorů a zaměstnaneckých programů a odkazujeme v této věci na příslušnou připomínku.

Co se týče závěru o virtuálních operátorech, kteří mají vyšší podíl v tarifech pod 500 Kč, tak to může souviset s jejich cenovou politikou (cílení na danou zákaznickou bázi).

Až úsměvné nebo spíše k pláči nad kvalitou předloženého návrhu analýzy jsou pak argumenty, že se na trhu začínají objevovat způsoby automatického dobíjení kreditu, např. prostřednictvím platební karty (*pozn. jedná se o jednotky %*), a proto rozdíl mezi fakturovanými službami a předplacenými službami zaniká a není důvod pro účely této analýzy mezi těmito dvěma kategoriemi služeb rozlišovat. **Tyto uměle a účelově vytvořené zástupné důvody u nehodících se problematik, které by ČTÚ komplikovaly zpracování a výsledek analýzy, dokazují předem stanovený cíl, kterého se ČTÚ pokouší dosáhnout narychlo zpracovaným návrhem analýzy. Opět upozorňujeme, že analýza je navíc zřejmě kompletně zpracovaná externími subjekty (namísto odborného úřednického aparátu ČTÚ), které si ČTÚ najal za částky v řádu milionů Kč z peněz daňových poplatníků¹³.**

V kapitole lze nově nalézt i další perly, například když ČTÚ na základě svou metodou vypočtené elasticity poptávky tvrdí, že „*poptávka po hlasových službách, službách SMS a datových službách, jak byly vymezeny v rámci fokálního produktu, byla v roce 2021 elastická, protože změna ceny o 1 % způsobuje změnu poptávaného množství o 9,64 %, (...)*“. Tedy například, že pokud by 1 GB nestál 50 Kč, ale 49,50 Kč, zvýšila by se poptávka po datech o 100 MB. Vskutku reálná tržní situace.

Vzhledem k tomu, že ČTÚ prakticky nepředkládá metodický postup, nelze brát tyto dvě kapitoly v potaz a měly by být odstraněny.

¹³ Viz veřejný registr smluv uzavřených ČTÚ. Například: [smlouva č. CTU/2021_089](#), [smlouva č. CTU/2021_088](#), [smlouva č. CTU/2021_086](#), [smlouva č. CTU/2021_090](#), [smlouva č. CTU/2021_087](#), [smlouva č. CTU/2021_086](#)

8. HODNOCENÍ PRODUKTOVÉHO VYMEZENÍ TRHU Z POHLEDU ZÁKAZNICKÉ SEGMENTACE (S. 30-31)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na již několikrát zmíněnou argumentaci o nesmyslné segmentaci dílčího trhu změnit metodiku a přístup k analyzovaným datům a zastavení provádění analýz na uměle vytvořené a definované skupiny zákazníků.

Odůvodnění:

ČTÚ v návrhu analýzy tvrdí, že na základě rozdílného chování a jednotkových cen pro rezidentní a firemní segment je nutno trh rozdělit na dva segmenty, přičemž způsobilost pro ex ante regulaci má pouze trh mobilních služeb pro domácnosti (hromadný trh).

Společnost O2 již v připomínkách ke tříkriteriálnímu testu z roku 2018 upozorňovala na to, že ČTÚ nebere dostatečně v úvahu vliv tzv. **šedých operátorů¹⁴** a částečně také **zaměstnaneckých programů¹⁵**, ač tento tržní problém v dokumentu s tříkriteriálním testem alespoň jasně pojmenoval. **Společnost O2 i další tržní subjekty a telekomunikační asociace v minulých letech opakovaně upozorňovali ČTÚ na problém šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků včetně identifikace některých z nich a odhadu celkového rozsahu tohoto problému, avšak odpovídající kroky směřující k nápravě ze strany ČTÚ jakožto regulátora trhu dosud nepřišly.** Nyní navíc bohužel, stejně jako v předběžné analýze z roku 2019, tak nyní v návrhu analýzy velkoobchodního trhu mobilních služeb, ČTÚ tuto skutečnost dokonce zcela ignoruje a tento závažný tržní problém ve svém dokumentu ani neuvádí, přestože je ČTÚ po řadu let znám. A přestože nyní již probíhají některá jednání s regulátorem o možnostech nápravy, tak je zřejmé, že problém šedých operátorů a zaměstnaneckých programů hned tak nikam nezmizí. Proto je zásadní, aby ČTÚ tomuto nelegálnímu fenoménu věnoval odpovídající energii namísto toho, aby ji směřoval do nesmyslného vytváření účelové analýzy, pro kterou nemá žádné opodstatnění. Po léta neřešený problém šedých operátorů má přitom na provedenou analýzu velmi zásadní vliv, protože zcela zpochybňuje pokus o provedení segmentace trhu mobilních služeb.

Jak již bylo mnohokrát uvedeno, existence těchto nelegálně podnikajících subjektů je významná a výrazně ovlivňuje provedené analýzy a statistické výstupy prezentované v rámci návrhu

¹⁴ Připomínáme, že tzv. šedí operátoři telekomunikační služby přeprodávají či obdobným způsobem distribuují svým jménem do rezidentního i firemního segmentu apriori nijak neomezeného, to však bez adekvátní smlouvy s operátorem. V rámci tzv. zaměstnaneckých programů pak jsou telekomunikační služby distribuovány jménem zaměstnavatele, a to typicky rodinným příslušníkům zaměstnanců se všemi negativními regulačními a rovněž daňovými důsledky. Mezi typicky negativní jev je skutečnost, že rodinný příslušník nemá postavení spotřebitele (čerpá firemní služby zaměstnavatele), jakkoliv by takové postavení za normálního stavu věci měl mít

¹⁵ Uvádíme, že tzv. zaměstnanecký program – jakkoliv z pohledu regulačního i daňového problematický (viz výše) bývá často podmínkou v rámci výběrových řízení, a to jak soukromých subjektů, tak ale rovněž státních orgánů. Je to tedy i stát, který přispívá svým nestandardním chováním ke zkreslování cenových nabídek.

analýzy. **Podíl SIM karet poskytovaných různými typy šedých operátorů a zaměstnaneckých programů z celého firemního segmentu České republiky je rozhodně nezanedbatelný a může dohromady za všechny tři mobilní operátory dosahovat i několika desítek procent. To ukazuje na obrovský rozsah tohoto problému v celé České republice, který však doposud nebyl, jak již výše uvádíme, ze strany ČTÚ systematicky a dlouhodobě řešen.** Důkazem toho je zařazení spolků jako neziskových organizací do oficiálního cenového srovnávače ČTÚ, a to těch, které jako podnikající subjekty bezostyšně ČTÚ oznámily podnikání v elektronických komunikacích. Pokud by ČTÚ dlouhodobě aktivně vystupoval proti těmto na trhu elektronických komunikacích nelegálně působícím podnikatelům, pak by část těchto subjektů byla nucena svoje nelegální působení na mobilním trhu ukončit a část by pravděpodobně přešla do legálního režimu podnikání. Jejich zákazníci by pak byli správně na rezidentním segmentu a ČTÚ by musel férově zohlednit jejich nízký průměrný výnos na zákazníka (dále jen „ARPU“) i do výsledku rezidentního segmentu, případně do tržního podílu virtuálních operátorů. Tím by se jednotkové ceny na obou segmentech musely přiblížit reálnějšímu obrazu skutečné situace na trhu. Ukázalo by se, že jednotkové ceny za oba segmenty jsou v realitě mnohem vyrovnanější. Došlo by k narovnání rezidentního segmentu a obnovení konkurenceschopnosti legálně působících virtuálních operátorů, což je dle našeho názoru postup souladný se zákonem a úkoly kladenými na regulátora. Virtuální operátoři v tuto chvíli nemají omezenou možnost soutěžit, protože by byly stávající velkoobchodní nabídky nekonkurenceschopné nebo diskriminační, ale protože se soutěž o rezidentní zákazníky odehrává de facto v rámci firemních rámcových smluv, a to se subjekty, které nemusí a ani neplní žádné právní a regulační povinnosti a dopadá na ně výrazně nižší daňová zátěž, čímž mají nutně daleko nižší celkové náklady.¹⁶ Taková soutěž je proto pro virtuální operátory (ale i síťové operátory) nutně nerovná. Společnost O2 je proto přesvědčena, že vyřešením výše uvedené deformace vzniklé působením šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků bude trh fungovat z pohledu výše průměrných cen lépe v obou případech.

V současné realitě trhu elektronických komunikací v ČR se šedí operátoři, zaměstnanecké programy a spolky vyhýbají nejenom režimu daného zákonem, ale i mnoha dalším právním předpisům (např. daňovým zákonům) v důsledku čehož mimo jiné dochází k obrovským daňovým únikům. Neřešením tohoto problému ze strany ČTÚ chybí jakákoliv možnost korektního a správného statistického sledování těchto subjektů v rámci systému elektronického sběru dat ČTÚ a z toho plynoucího správného a nezkráceného provádění analýz relevantních trhů či mezinárodních srovnání. Základní premisy ČTÚ o průměrné ceně v dané skupině tak nelze považovat za platné a jejich výstupy jsou zcela chybné. Sám ČTÚ v původním tříkriteriálním testu zmiňuje to, že na trhu firemních zákazníků vystupují tzv. „šedí operátoři“, kteří jsou ve skutečnosti nelegálními přeprodeji služeb a jimi nabízené služby jsou tak reálně ve skutečnosti využívány segmentem domácností namísto skutečným firemním segmentem. Pokud není vyřešen tento zásadní problém, nelze přistoupit k dalšímu rozpracování a k

¹⁶ Stejně jako v případě nelegálně podnikajících spolků, které mimo regulační a právní rámec podnikají především na trhu přístupu k pevnému internetovému připojení.

důsledkům vyplývajícím z provedeného rozdělení do skupin rezidentních a firemních zákazníků, protože toto rozdělení vůbec neodpovídá pravdě. Společnost O2 se zásadně ohrazuje vůči výstupům ČTÚ stavěných na těchto chybných základech a považuje tyto výstupy za zcela neodpovídající tržní realitě. V minulosti provedenými pokusy o řešení této otázky byly naopak šedí operátoři různými kroky ČTÚ utvrzováni v tom, že jejich praxe je vlastně v pořádku, což lze doložit rozhodovací praxí samotného ČTÚ. Tu se sice daří následně uvést na pravou míru u obecných soudů, ale takové spory pak zbytečně trvají i více jak 5 let. Nutno podotknout a znovu zopakovat, že v současné době byly znovu nastartovány aktivity za účasti ČTÚ, které snad povedou ke zlepšení této situace v podobě postupného omezení působení těchto subjektů.

Obecně je při srovnávání jednotkových i celkových cen mezi různými skupinami zákazníků nutno brát v potaz také jinou nákladovost těchto skupin. Zaprvé je v ekonomické realitě naprosto běžné, že při velkoobdoběratelských (firemních) nákupech zboží či služeb z důvodu úspor z rozsahu a dalších nákladů ovlivňujících ekonomický přínos je jednotková cena nižší než u maloobdoběratelských nákupů zboží a služeb. Zadruhé je nutno si uvědomit, že na telekomunikačním trhu existuje přísnější regulace pro zákonem definované spotřebitele (= domácnosti), kterou jsou podnikající subjekty přirozeně nuceni kompenzovat.

9. 2.1.6. ČASOVÉ VYMEZENÍ MALOOBCHODNÍHO TRHU (S. 33)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na předchozí připomínky vyhodnotit, že časový horizont není možné stanovit, jelikož regulace není potřeba, z důvodu neprokázání testu 3K a změny struktury trhu díky závazkům z aukcí 4G a 5G.

Odůvodnění:

Společnost O2 zejména v připomínkách k problematice technické připravenosti prokázala, že předpoklady, respektive spekulace ČTÚ nebyly prokázány.

Předně je třeba upozornit, že v České republice patrně existují jedny z nejpřísnějších rozvojových sít'ových, ale také dalších, mimo jiné soutěžních, povinností nutných k využívání rádiových kmitočtů. Již s tzv. LTE aukcí z roku 2014 byla svázána povinnost zveřejnění cenově regulované referenční nabídky pro tzv. full-MVNO virtuální operátory. **V roce 2020 v rámci tzv. 5G aukce byla tato povinnost rozšířena na povinnou cenově regulovanou referenční nabídku také pro tzv. light-MVNO virtuální operátory. Společnost O2 musí zároveň třem držitelům kmitočtů v pásmu 3400-3800 MHz po splnění rozvojových kritérií poskytnout službu národního roamingu za podmínek přísné nákladově orientované**

cenové regulace typu LRAIC+.¹⁷ Tyto podmínky stanovil ČTÚ právě pro podporu hospodářské soutěže a účelové zpochybňování vlastních taktů zásadních regulačních kroků je velmi prapodivné.

ČTÚ pro plnění povinnosti poskytování národního roamingu stanovil pro oprávněného zájemce nutnost rozvoje vlastní sítě, která je následně zpřísněna od 30. 6. 2025. Pokud zároveň ČTÚ v návrhu analýzy tvrdí, že vstup a vliv 4. operátora na hospodářskou soutěž může nastat až v roce 2026, nemusel by v aukci stanovovat mírnější kritéria pro nárok na národní roaming v období let 2021-2024. Jako podpůrný argument pak má sloužit stručná analýza vstupu 4. operátora na slovenský trh. Z jakého důvodu má být zrovna slovenský trh brán jako referenční, ČTÚ vůbec nevyšvětlil¹⁸. Odlišně také mluví některá předchozí vyjádření ČTÚ a Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), kdy například ještě v září 2021, tedy těsně před vydáním návrhu analýzy do veřejné konzultace, tisková zpráva MPO mluví o tom, že „*Noví hráči vzešlí z 5G aukce se připravují na vstup na celoplošný mobilní trh, dá se očekávat, že v průběhu roku 2022 přijdou s novými tarify, které dále sníží ceny mobilních dat.*“¹⁹ Vzhledem k již uvedeným připomíncekám k účelovosti analýzy ale není s podivem, že se sdělení veřejné správy mohou tak významně lišit.

10. HODNOCENÍ MÍRY KONKURENCE NA MALOOBCHODNÍM TRHU (S. 33-43)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Vzhledem k tomu, že se ČTÚ nepodařilo objektivně prokázat výhodnost tacitní koluze na maloobchodním ani velkoobchodním trhu je nutné vyhodnocení kapitoly změnit.

Odůvodnění:

V grafech 23 a 24 ČTÚ ukazuje rostoucí podíly MVNO, které z nějakého důvodu označuje za stabilní.

Při samotné aplikaci teorie her dochází ČTÚ k tomu, že ve 2 ze 4 let nebyla splněna minimálně jedna podmínka, a to neelastická poptávka. Ta navíc vykazuje velmi vysokou míru volatility, což svědčí o významných (konkurenčních) posunech na trhu anebo o nesprávných vstupních datech. Nicméně skutečnost, že se ČTÚ nepozastavuje nad výsledkem elasticity poptávky ve výši 9,65 je zarážející a patrně svědčí o nepochopení tohoto ukazatele. **Obdobně jako v předchozích částech analýzy zkouší ČTÚ pozornost čtenáře, když**

¹⁷ Mezi oprávněné subjekty ČTÚ zařadil dokonce i ty, které v dané aukci nezískaly jediný blok. Tato skutečnost je předmětem trvajících řízení u Evropské komise.

¹⁸ Možným důvodem je to, že hlavním nebo jedním z hlavních tvůrců analýzy je slovenská společnost IstroAnalytica – viz smlouva č. [CTU/2021_089](#) v registru smluv.

¹⁹ <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/cena-mobilnich-dat-v-cr-za-posledni-dva-roky-klesla-o-polovinu--263337/>

mluví o stabilní úrovni tržeb, o čemž, jak vyplývá z grafu č. 36, nelze v žádném případě mluvit.

V grafu č. 37 je pak patrně prezentována EBITDA marže za celé společnosti, nikoliv za mobilní služby, které zkoumá analýza, a které by vykazovaly vyšší volatilitu. Co se týče matematického prokázání výhodnosti koluze, nepředstavil ČTÚ žádné výsledky a nebyl tedy schopen tuto údajnou výhodnost nijak prokázat.

11. ODSTRANĚNÍ KAPITOLY 2.3 VYSOKÉ ZISKY SÍŤOVÝCH OPERÁTORŮ V ČR NA ÚKOR SPOTŘEBITELŮ (S. 43-44)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Arbitrární a emocionálně zabarvená kapitola o ziskovosti podnikajících subjektů nepatří do seriózně provedené analýzy nezávislého regulátora a navrhuje její odstranění.

Odůvodnění:

ČTÚ v rámci kapitoly 2.3 arbitrárně hodnotí marže a zisky mobilních operátorů. Nemyslíme si, že toto je role nezávislého regulátora. Společnost O2 také již v minulosti upozorňovala na možnost vstupu nového operátora, který by spatřoval na českém trhu možnost profitability. Například v nedávné aukci připravil ČTÚ pro nového operátora bezprecedentně výhodné podmínky minimálně hraničící s nedovolenou veřejnou podporou. Přesto se do aukce žádný nový operátor, který by získal kmitočty pro celoplošné pokrytí, nepřihlásil. Jedním z důvodů jistě byla právě vysoká investiční nejistota v České republice způsobovaná mimo jiné například definováním vlastních relevantních trhů, které nejsou definovány v žádném jiném členském státě EU a další nelogické, politicky motivované a proti investorské kroky regulačního úřadu, které nejsou v souladu s podnikatelským prostředím vyspělých států 21. století.

ČTÚ aktualizací tabulky s EBITDA maržovostí (za všechny služby) pouze dále prokázal, že tato v České republice nijak nevybočuje ze standardu tohoto odvětví napříč EU, naopak je spíše pod jeho průměrem.

Přidaná tabulka o posouzení ziskovosti vybraných tarifů MNO je opět metodicky nevysvětlená a na první pohled nesmyslná. Mobilní operátoři opravdu nevykazují 50% ziskovost. Externí poradci ČTÚ si musí být naprosto vědomi, že prezentované hodnoty jsou doslova vycucané z prstu.

12. 3. TEST TŘÍ KRITÉRIÍ – KRITÉRIUM Č. 1 (S. 49-74)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

ČTÚ musí provést v rámci analýzy relevantního trhu plnohodnotný tříkriteriální test zohledňující relevantní připomínky sektoru a Evropské komise. Strohé odkázání na tříkriteriální test z roku 2017, který byl kritizován Evropskou komisí, a jeho mírná aktualizace, která ale nijak nereaguje na relevantní skutečnosti, je hrubě nedostatečná.

Odůvodnění:

ČTÚ v roce 2017 provedl tříkriteriální test, který v roce 2019 zaslal jako oznámení Evropské komisi, která se řídila v té době platnou rámcovou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací a mohla tak pouze vznést u dotyčného vnitrostátního regulačního orgánu nezávazné připomínky k oznámeným návrhům opatření. Evropská komise využila svého práva na připomínky a v závěru svého vyjádření konstatuje, že „Komise (je) v této fázi znepokojena tím, že posouzení ČTÚ týkající se tří kritérií by ve stávající podobě nestačilo na podporu zjištění významné tržní síly na trhu v pozdější fázi. Komise proto ČTÚ naléhavě žádá, aby přehodnotil své závěry o potřebě regulovat tento trh na základě zjištění uvedených v tomto návrhu opatření a své rozhodnutí přijmout návrh opatření v jeho stávající podobě.“ Zároveň upozorňuje, že dle v té době platné rámcové směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací „není v tomto ohledu zmocněna vznést vážné pochybnosti. Komise se domnívá, že oznámený návrh opatření neposkytuje dostatečné důkazy o tom, že všechna tři kritéria jsou splněna kumulativně a že trh připadá v úvahu pro regulaci ex ante.“; ale že dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (kodex) (Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s. 36) a podle kterého se Evropská komise v této věci řídí od prosince 2020, je test tří kritérií nedílnou součástí postupu pro analýzu trhu, který spadá do pravomocí Komise podle čl. 32 odst. 4 zmiňované nové směrnice. **Evropská komise tímto ČTÚ jasně upozornila, že ČTÚ nemůže očekávat, že Evropská komise notifikuje analýzu trhu postavenou na takto provedeném tříkriteriálním testu. ČTÚ zcela ignoroval vyjádření Evropské komise, protože přes toto negativní stanovisko v prosinci 2019 zařadil tento trh do opatření obecné povahy a v roce 2021 předložil návrh analýzy trhu, který je nyní předmětem veřejné konzultace.**

Evropská komise ve svých připomínkách upozorňovala zejména na to, že ČTÚ dostatečně neprokázal ani značné překážky vstupu na trh pro virtuální operátory (první kritérium), ani nesměřování k účinné hospodářské soutěži (druhé kritérium) a nakonec ani to, že samotné právo hospodářské soutěže nestačí k řešení zjištěného selhání trhu (třetí kritérium). Mimo to Evropská komise vyjadřuje postesk nad tím, že ČTÚ nezaslal k posouzení vymezení trhu, test tří kritérií a analýzu významné tržní síly zároveň a že období mezi ukončením veřejné konzultace k tříkriteriálnímu testu (říjen 2017) a oznámením (2019) je velmi dlouhé.

Nadále se ČTÚ dopouští dalších účelových sdělení, když například podíl virtuálních operátorů na vyspělých trzích ze studie McKinsey zahrnující i majetkově propojené virtuální operátory (se síťovými operátory) se porovnává s podílem virtuálních operátorů v ČR ovšem nezahrnující majetkově propojené virtuální operátory. Navíc se ČTÚ v návrhu analýzy sám dostává do kouta, když se snaží obhájit značné překážky vstupu na trh pro virtuální operátory ve světle toho, že na český mobilních trh vstoupilo v posledních 5 letech v průměru 13 virtuálních operátorů za rok, přičemž upozorňujeme, že toto číslo nezahrnuje nelegálně podnikající subjekty (tzv. šedé operátory), k čemuž se v rámci našich připomínek rovněž vyjadřujeme. Takové hodnoty by na trhu, kde by byly významné překážky vstupu na trh nemohly existovat, což je zřejmé i z toho, že v rámci Evropské unie existují i země, kde neexistují žádní virtuální operátoři, případně s výjimkou tzv. branded resellerů.

V Evropě se aukcí na přidělení rádiových kmitočtů účastnily i subjekty, které na trhu dosud působily pouze omezeně či vůbec, pokud vyhodnotily, že je na daném trhu prostor k přijatelné době návratnosti investovaných prostředků. ČTÚ v poslední aukci na kmitočty v pásmu 700 MHz pro celoplošné pokrytí stanovil pro 4. operátora velmi příznivé a pro stávající operátory diskriminační podmínky. Žádný nový subjekt však zájem o tyto kmitočty přes snahu veřejných orgánů neprojevil, což je známka toho, že není dostatečný a udržitelný prostor pro výrazné kontinuální snižování cen a zároveň vytvoření a udržení funkčního podnikatelského modelu. Konstatování o tom, že není k dispozici dostatečné spektrum pro nového MNO je velmi zavádějící až nepravdivé, protože ČTÚ opakovaně vyhradil nové spektrum v dostatečném množství i potřebných kmitočtových pásmech pro nového plnohodnotného MNO, ten se však přes enormní snahu ČTÚ nepřihlásil.

ČTÚ v části 3.1.2 nezohledňuje rozmanitost nabídek a jejich konkurenceschopnost, přičemž dynamika trhu a celkový počet virtuálních operátorů vypovídá, že jsou schopni na současném trhu konkurovat síťovým operátorům. Množství virtuálních operátorů je v České republice v rámci Evropské unie nadprůměrné, což je rovněž velmi pozitivním faktem vypovídajícím o zdravě fungujícím trhu. Množství virtuálních operátorů naopak indikuje, že k získání silnější pozice bude muset dojít k jejich určité konsolidaci.

Na velkoobchodním trhu navíc existují, na základě podmínek výběrových řízení z roku 2013, 2016 a 2020, které zahrnovaly primární rádiové kmitočty používané pro technologii LTE a 5G, referenční velkoobchodní nabídky pro tzv. full MVNO a tzv. Light MVNO, jejíž metodiky jsou podmínkami výběrového řízení vymezeny ČTÚ. Ty stanovují pro dotčené přiděly rádiových kmitočtů (700, 800, 1800 a 2600 MHz) ceny a podmínky referenčních velkoobchodních smluv o přístupu k síti LTE a 5G. Mimo tyto referenční nabídky, jak ČTÚ uvedl, je uzavřeno velké množství komerčních velkoobchodních smluv, které logicky musí znamenat pro virtuálních operátory ještě lepší podmínky než ty, které schvaluje ČTÚ v rámci referenčních nabídek včetně přístupu k nejmodernějším sítím LTE a 5G. Komerční velkoobchodní smlouvy jsou uzavírány na základě vzájemné dohody obou stran. Kdyby tyto komerční dohody nedávaly oběma stranám smysl, tak by nebyly uzavírány a k přístupu na maloobchodní trh by byly uzavírány povinné referenční velkoobchodní nabídky, jejichž nastavené podmínky včetně cenových podmínek jsou důsledně kontrolovány ČTÚ.

Toto se však v realitě neděje, což jasně ukazuje, že trh funguje zdravě bez potřeby dalších regulačních zásahů. Právě povinné referenční nabídky přístupu, které jsou vytvářeny dle metodiky ČTÚ a jsou jím striktně a pravidelně kontrolovány včetně nabízených cen, mají být pojistkou proti případnému omezení přístupu na trh mobilních služeb, čímž svou roli naplňují. To, že nebyl společností O2 od zveřejnění nabídky, a tedy po dobu více než 6 let zaregistrován ani jediný vážný zájemce o její uzavření, je vedle množství uzavřených komerčních smluv jasným důkazem, že funguje komerční a neregulovaná cesta přístupu k poskytování maloobchodních mobilních služeb.

Jak už vyplývá z uvedeného, nesouhlasíme s tím, že virtuální operátoři nemají žádnou vyjednávací pozici a podmínky velkoobchodních smluv jsou jednostranně určovány ze strany síťových operátorů. Společnost O2 seriózně diskutuje spolupráci s každým zájemcem s relevantním obchodním plánem. Tento předpoklad ČTÚ prezentovaný jako fakt je tedy mylný. Navíc pouze část MVNO má přímo smlouvu s MNO, jak je možno vidět z porovnání seznamu MVNO zveřejněného APMS a počtem MVNO na trhu, který uvádí ČTÚ ve své analýze. Nemalá část MVNO totiž poskytuje mobilní služby prostřednictvím MVNE, s kterýmžto mají smlouvu.

Dále uvádíme, že možné chování jednoho ze síťových operátorů nemůže být bráno jako tržní standard. Společnost O2 jedná s každým zájemcem, který má na vzájemně výhodné spolupráci zájem. Zároveň upozorňujeme, že slovní spojení „teoreticky konkurenčních operátorů“ vyskytující se v této části návrhu analýzy je v seriózní analýze relevantního trhu, kterou by měl regulátor provádět, nepřijatelné.

ČTÚ dále ve vztahu k prvnímu kritériu argumentuje provedeným testem replikovatelnosti, ten je ovšem postaven na velkoobchodní ceně, která neodpovídá realitě a vychází z nesmyslného alokačního modelu, na což společnost O2 pravidelně upozorňuje i v rámci dat předávaných v elektronickém sběru dat. Výsledkem je, že ČTÚ kalkuluje s vyšší jednotkovou velkoobchodní cenou za MB v roce 2020 oproti roku 2019, což je v realitě zjevný nesmysl. Tato vyšší cena podle ČTÚ trvala i v roce 2021. Test replikovatelnosti je tak postaven na nereálných vstupech a jako takový nemá absolutně žádnou vypovídající hodnotu. Kdyby tento předpoklad ČTÚ platil, nemohly by virtuální operátoři nabízet služby statisícům svých zákazníků a vykazovat účetní zisk.

Již v připomínce k cenovým srovnáním jsme jasně na reálných datech prokázali, že cenová nabídka MVNO je konkurenceschopná i u nevyšších tarifních řad a že cenová úroveň je u MVNO obecně nižší, a proto nemusí být ochotni nabízet tarif v cenové hladině nad 1000 Kč, které je dnes navíc minoritní.

V testu replikovatelnosti není zřejmé, jaká vstupní data pro svůj model ČTÚ použil. V připomínkách k mezinárodnímu srovnání bylo prokázáno, že část (majetkově nepropojených) MVNO je schopna nabízet nižší ceny než jsou ceny MNO, a přesto dlouhodobě ziskově podnikat. Je možné a dokonce pravděpodobné, že část MVNO, kteří disponují bází v řádu stovek či dokonce desítek služeb, nebude schopna

dosahovat dlouhodobého zisku. Není však možné, aby ČTÚ došel k závěru, že MVNO nejsou obecně schopni replikovat 75,5 % produktů MNO. Není vůbec zřejmé, jak mohl ČTÚ dojít k částkám jako 11 824 Kč/měsíc (viz předchozí verze, nyní jsou hodnoty smazány). Pokud při analýze dojdeme ke zjevně nesmyslnému výsledku odporující empirii (realitě trhu), je povinností postup přezkoumat a odhalit metodické pochybení. To zjevně ČTÚ a jeho externí poradci neučinili.

Jednou z chyb může být využití velkoobchodní ceny za služby z elektronického sběru dat. Společnost O2 opětovně a v Elektronické sběru dat (ESD) pravidelně upozorňuje, že jsou výsledná data v grafu č. 32 zatížena metodikou stanovenou ČTÚ, která však neodpovídá realitě. Mimo uměle vytvořených koeficientů do ní například vstupují data z oddělené evidence nákladů a výnosů se zpožděním více než 1 roku. Mimo jiné je také zatížen finančními modely nastavenými mezi MNO a majetkově propojenými MVNO. V tomto roce mělo například na vstupní údaje velký vliv rozdílné chování zákazníků v období pandemie a tím změna váhy hlasových služeb. Je samozřejmě naprosto nesmyslné, že by došlo k meziročnímu nárůstu velkoobchodní ceny o 30 %. Vzhledem k tomu, že má ČTÚ k dispozici datovou spotřebu virtuálních operátorů a velkoobchodní smlouvy MNO s MVNO, mohl dojít k závěru, že metodika, ze které ČTÚ při zjišťování velkoobchodní ceny vychází, je nastavena špatně. Navíc nelze separátně hodnotit velkoobchodní ceny za jednotlivé služby (hlas, SMS, data), ale vždy je potřeba vnímat je společně v rámci „balíčku“, neboť právě to je typický maloobchodní produkt.

ČTÚ má, minimálně ze strany O2 (a tak by to mělo být i za ostatní operátory), k dispozici všechny aktuální velkoobchodní smlouvy vč. cenových příloh, které představují reálné ceny účtované provozovateli mobilních sítí velkoobchodním partnerům. Z těchto cen, nikoliv z cen přepočtených problematickou a uměle vytvořenou metodikou ČTÚ, by měla vycházet analýza trhu. Jak uvádíme výše, důkazem nesprávnosti těchto dat je meziroční nárůst jednotkové velkoobchodní ceny mezi roky 2019 a 2020, který dle našeho názoru nemůže v žádném případě dávat smysl a odpovídat realitě.

Vypořádání ČTÚ spočívající v tom, že alokační klíče vycházejí z výše jednotkových nákladů na jednotlivé služby, když právě vyšší jednotkových nákladů na jednotlivé služby společnost O2 zpochybňuje, neobstojí.

Dále v tomto kritériu ČTÚ předkládá jako argument omezené frekvenční spektrum a zmiňuje, že v České republice drží relevantní rádiové kmitočty 6 společností a všechny tyto společnosti mohou na svých kmitočtech (vč. přístupu v rámci národního roamingu) poskytovat velkoobchodní přístup, což je v rámci Evropské unie zřejmý nadprůměr. V roce 2020 došlo navíc k dalším přísným regulačním opatřením, mezi která patří například výrazné omezení znamenající téměř faktický zákaz závazků služeb na dobu určitou vůči koncovým zákazníkům, čímž se zvýšily možnosti přechodu zákazníků mezi operátory a samozřejmě i směrem k virtuálním operátorům a mezi nimi navzájem.

Dále ČTÚ argumentuje, že dle jeho analýzy nebude národní roaming implementován dříve než na konci roku 2024, v kapitole 3.2 analýzy pak dokonce mluví o roce 2025. Nepředkládá však v analýze žádné relevantní argumenty či podklad pro tato tvrzení, a naopak předkládá chybné informace. A to navzdory zcela opačným prohlášením, které předsedkyně Rady ČTÚ předkládala v období výběrového řízení na kmitočty v pásmu 700 a 3500 MHz.

V části 3.1.10 také ČTÚ konstatuje, že pro poskytování národního roamingu s využitím kombinací přiděleného frekvenčního spektra v ČR je potřeba vybudovat na straně hostujícího operátora 5G core. Není to však pravda, je možné poskytovat hlasové i datové služby ve starších technologiích a zároveň je doplňovat datovými službami ve vlastní 5G síti. Tato skutečnost není v žádném případě důvodem možného posunu počátku poskytování národního roamingu.

K uzavření dohody od roku 2017 nedošlo, protože noví držitelé mobilních pásem museli vybudovat mobilní síť, která je však nyní minimálně u 1 oprávněného subjektu v dostatečně pokročilém stádiu, když dle veřejných informací obsluhuje více než 1000 vlastních vysílačů. Zároveň se tento subjekt minimálně blíží formě full MVNO, která mu umožňuje plnit většinu z 8 bodů vypsanych ze strany ČTÚ.

ČTÚ také opakovaně mylně uvádí potřebu hlasové služby 5G, když je mu známo, že dané subjekty již poskytují služby v LTE a není důvod celou síť v dohledné době přepnout do 5G, když mohou pro splnění rozvojových kritérií využít technologie DSS nebo přepnout jen malou část sítě/kmitočtového přidělu.

Také další odstavec se z nám nejasného důvodu věnuje kompatibilitě s 5G. Příjemce národního roamingu nepotřebuje mít při spuštění národního roamingu vlastní 5G síť ani s ní kompatibilní zařízení. Plně dostačující síť je pro tento účel již fungující síť LTE. Nadto upozorňujeme, že nárůst zařízení kompatibilních s novou technologií 5G je dosud nejrychleji rostoucí oproti všem předchozím technologickým generacím.

Co se týče pokrytí populace a území, nemusí ČTÚ získávat informace od potenciálních příjemců, ale může využít vlastních dat. Z nich vyplývá, že společnost Nordic Telecom nyní pokrývá vlastní LTE síť 46 % obyvatel (vnitřní příjem) a toto pokrytí je ve městech relativně homogenní. Nesouhlasíme tak s ČTÚ, že se realizovatelnost národního roamingu odsouvá až za horizont roku 2024 a považujeme tuto spekulaci ze strany ČTÚ za pouhou účelovou a manipulativní argumentaci. **[začátek obchodního tajemství]** [redacted]

[redacted]

[konec obchodního tajemství]

Bohužel velká část této kapitoly je začerněna a není se tedy možné k těmto pasážím vyjádřit.

ČTÚ nakonec zpochybňuje fungování povinných velkoobchodních nabídek, jejichž povinnost byla nejen že stanovena ČTÚ (naposledy v pravidlech aukce pro kmitočty 700 a 3500 MHz v roce 2021), ale zároveň je ze strany ČTÚ pravidelně sledováno plnění jejich cenové regulace (zákaz stlačování marží), což jde nad rámec přinejmenším většiny zemí EU. V souladu s metodikou zákazu stlačování marží tyto ceny vychází z konečných maloobchodních cen operátorů a zahrnují jak poskytované služby pro domácnosti, tak pro firemní zákazníky.

Na trhu přitom existuje bezprecedentní počet MVNO, přičemž každý rok přichází desítky nových MVNO, ať už prostřednictvím obchodní spolupráce s MNO, tak prostřednictvím MVNE. Z dat, která společnost O2 předává ČTÚ přitom plyne, že dochází k růstu v jeho síti fungujících MVNO. Není tak pochyb, že bariéry vstupu na trh neexistují a 1. kritérium není splněno.

13. TEST TŘÍ KRITÉRIÍ – KRITÉRIUM Č. 2 (S. 74-76)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

ČTÚ musí provést v rámci analýzy relevantního trhu plnohodnotný tříkriteriální test zohledňující relevantní připomínky sektoru a Evropské komise. Strohé odkázání na tříkriteriální test z roku 2017, který byl kritizován Evropskou komisí, a jeho mírná aktualizace, která ale nijak nereaguje na relevantní skutečnosti, je hrubě nedostatečná.

Odůvodnění:

Ani ve druhém kritériu ČTÚ nepřináší zásadní nové myšlenky a dopouští se nadále stejných pochybení, jak sám ČTÚ přiznává: „(...) *nedoplnil a převzal z původní analýzy předložené Komisi v roce 2021.*“ Plnění kritéria dokládá výsledky Herfindahlova indexu, který je v síťovém odvětví nepoužitelný, jak již společnost O2 v minulosti upozorňovala.²⁰ O snižující se konkurenci na trhu přitom nesvědčí ani jeho vývoj, který se v posledních letech buď snižuje nebo osciluje kolem stejných hodnot. **Není taktéž pravdou, že by tržní podíly jednotlivých operátorů byly stabilní, což prokazuje jak jejich meziroční změny často v řádu vysokých jednotek %, tak počet přenesených čísel, který v roce 2021 činil 525 200 přenosů²¹.** To svědčí o velmi vysoké soutěžní dynamice mezi jednotlivými tržními subjekty. Dále ČTÚ mylně tvrdí, že jeho analýza prokázala, že se MVNO nedokázali etablovat v segmentu datově atraktivních tarifů. „Analýza“ přitom nic takového neprokázala, když se soustředí pouze na počet nabízených tarifů v dané cenové hladině. Je pravdou, že velká část MVNO se soustředí na část trhu s nižší cenovou hladinou, kde spatřuje vyšší

²⁰ Například Toby Roberts, When Bigger Is Better: A Critique of the Herfindahl-Hirschman Index's Use to Evaluate Mergers in Network Industries, 34 Pace L. Rev. 894 (2014).

²¹ Výroční zpráva ČTÚ za rok 2021.

potenciál pro své podnikání. Není však pravdou, že by produkty ve vyšších cenových hladinách, respektive o vyšším objemu dat nebyly ze strany MVNO nabízeny, jak je ČTÚ dobře známo minimálně z provozování srovnávacího nástroje cen a kvality a jak ukazujeme při srovnání maloobchodní nabídky dále v připomínkách. Množství nově vstupujících MVNO, které ČTÚ v analýze sám prezentuje a dynamika přechodů zákazníků mezi MNO a MVNO a mezi MVNO samotnými nesevřídčí stanovisku ČTÚ o vývoji nesměřujícímu k účinné hospodářské soutěži. Společnost O2 má samozřejmě zájem uzavřít velkoobchodní vztahy, které budou oboustranně výhodné, a to platilo vždy. Ve všech případech, kdy se na společnost O2 obrátila společnost s návrhem velkoobchodní spolupráce, byla těmto návrhům věnována náležitá podpora, o čemž svědčí úspěšné a dlouhodobé fungování všech MVNO v síti společnosti O2.

Není zřejmé, z jakého zdroje ČTÚ čerpá, když mluví o vyšší dynamice trhů v EU. Tvrzení, které ke kritériu č. 2 ČTÚ předkládá je tak nepravdivé. Vývoj cenové hladiny a dynamika přechodu zákazníků mezi MNO vzájemně a mezi MNO a MVNO naopak svědčí o účinné hospodářské soutěži, která navíc nesměřuje směrem k jejímu snižování.

Je přitom zřejmé, že trh nadále směřuje k efektivní konkurenci. Maloobchodní i velkoobchodní ceny klesají (i podle špatných dat ČTÚ o 75 % za 5 let), jak dokazují například velkoobchodní smlouvy s MVNO. Ani druhé kritérium tak není splněno.

14. TEST TŘÍ KRITÉRIÍ – KRITÉRIUM Č. 3 (S. 76-83)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

ČTÚ musí provést v rámci analýzy relevantního trhu plnohodnotný tříkriteriální test zohledňující relevantní připomínky sektoru a Evropské komise. Strohé odkázání na tříkriteriální test z roku 2017, který byl kritizován Evropskou komisí, a jeho mírná aktualizace, která ale nijak nereaguje na relevantní skutečnosti, je hrubě nedostatečná.

Odůvodnění:

V návaznosti na stanovisko Evropské komise a BEREC se ČTÚ snaží prokázat plnění třetího kritéria. Nicméně z doplněné argumentace podle nás nevyplývá, proč podle ČTÚ hrozba uplatnění prostředků soutěžního práva v České republice na rozdíl od všech ostatních států EU nepostačuje. Není ani zřejmé, proč se podle ČTÚ situace od roku 2016 zhoršila, když většina ukazatelů ukazuje opak.

Z výše uvedeného vyplývá, že ČTÚ by měl v rámci analýzy opětovně provést plnohodnotný tříkriteriální test zohledňující připomínky Evropské komise, který ale, dle našeho názoru, pak nemůže ve svém výsledku svědčit o kumulativním splnění všech tří kritérií.

15. SPOLEČNÁ STRATEGIE (S. 87)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Odstranit nepravdivá tvrzení o cenové hladině a ziskovosti v této kapitole.

Odůvodnění:

ČTÚ v této kapitole tvrdí, že český mobilní trh má nejvyšší ceny a nejvyšší zisky MNO. K nesprávnému posouzení o výši cenové hladiny jsme se vyjádřili výše. Ziskovost pak ČTÚ sám vyvrátil na s. 43, kde prokázal, že EBITDA marže MNO je v České republice spíše podprůměrná.

16. EXISTENCE REFERENČNÍHO BODU (S. 88-90)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Na základě v odůvodnění uvedených faktů změnit závěr k existenci referenčního bodu na nesplněný. Referenční bod nebyl a nemůže být na maloobchodním trhu identifikován.

Odůvodnění:

ČTÚ v prvním dílčím kritériu o existenci referenčního bodu konstatuje, že jedním z referenčních bodů jsou ceny mobilních služeb na maloobchodním trhu. **V předběžné analýze velkoobchodního trhu mobilních služeb z roku 2019 přitom na straně č. 69 zveřejnil v tabulce č. 16 podíl neveřejných nabídek všech operátorů, ze kterého vyplývá, že přibližně třetina aktuálně²² nabízených mobilních tarifů s daty je poskytováno za neveřejnou cenu²³. U jednoho operátora tento podíl dosahuje dokonce téměř 40 %. Na straně 23 předběžné analýzy pak konstatuje, že průměrná výše slevy se u jednotlivých operátorů pohybuje od 21 % do 79 %. V tabulce č. 5 se pak uvádí také vysoký 13% podíl rodinných tarifů a 6% podíl studentských tarifů. Na s. 20 této analýzy lze nalézt informaci, že v roce 2021 bylo 125 aktivních poskytovatelů služeb v mobilní síti. Značná část spotřebitelů neboli domácností čerpá, jak je veřejně známo a uvedeno výše, služby nelegálně podnikajících šedých operátorů či prostřednictvím zaměstnaneckých programů a spolků. Tyto služby nejsou poskytovány za zveřejněné ceníkové ceny, ale za ceny stanovené těmito nelegálně působícími subjekty (včetně „klubové“ ceny nebo ceny určené jako členství ve spolku).**

Společnost O2 je toho názoru, že bez toho abychom připustili, že nejen u ČTÚ definovaného firemního segmentu, ale také na podstatné nebo dokonce většinové části trhů a sektorů napříč celou ekonomikou lze označit maloobchodní ceny za referenční bod, je identifikování tohoto

²² Ke dni vyžádaných dat ČTÚ.

²³ Nižší než ceníkovou.

referenčního bodu nesmyslné. Vzhledem k výše uvedenému je naopak reálná maloobchodní cena na českém mobilním trhu oproti zahraničním mobilním trhům nebo jiným sektorům v ekonomice velmi těžko odhadnutelná a orientovat se jen podle veřejných ceníků je tak velmi problematické a nevhodné. K tak detailním datům, které ČTÚ zveřejnil v předběžné analýze, navíc neměla společnost O2 jakýmkoliv způsobem přístup.

Představa, že mají MNO o všech tarifech přehled je nereálná. Stejně tak není pravda, že je počet neveřejných nabídek zanedbatelný a odkazy na krátké marketingové akce a jakéhosi přeprodejce opravdu nepojímají celou tarifní nabídku mobilních operátorů a MVNO. Mimochodem jeden z odkazů na s. 19 analýzy uvádí, že *„Společnost O2 považujeme dlouhodobě za nekonkurenceschopnou a jelikož s ní nemáme dobré zkušenosti, zprostředkování jejích tarifů neposkytujeme a poskytovat ani nebudeme. Velmi doporučujeme vybrat si raději z nabídky T-Mobile nebo Vodafone.“* Je zřejmé, že takové sdělení (byť věcně nepravdivé) svědčí o diferenciaci nabídek na trhu a ČTÚ tak nechtěně popírá svým argumentem vlastní příběh. Kombinace objemu různých služeb, případně balíčků je dnes dostatečně rozsáhlá na to, že nelze hovořit o snadném sledování kroků konkurence a možnosti rychlých odvetných (účinných) mechanismů.

ČTÚ také uvádí, že kvalita služby není důležitým parametrem pro zákazníka, když u většiny tarifů není využit jako rozlišovací parametr, což vzhledem k tomu, že je všemi operátory využíván u datově neomezených tarifů, není pravda. Společnost O2 parametry kvality využívá jako nosný bod v aktuální reklamní kampani – „máme nejlepší síť“ s důrazem na nejmodernější generaci 5G. Jak uvádíme i v jiných částech analýzy, kvalita mobilních v sítí v České republice je nadstandardní a ČTÚ by měl tuto skutečnost při analyzování trhu vzít více v potaz.

Dále ČTÚ předpokládá, že výše identifikovaný referenční bod ovlivňuje i počet SIM karet účastníků tacitní koluze, respektive jeho tržní podíl. Prostřednictvím *Národní referenční databáze přenesených čísel v prostředí mobilních sítí* pak mohou síťoví operátoři sledovat tyto tržní podíly a vyvozovat z toho příčiny na straně referenčního bodu, tedy maloobchodních cen. Dalším zdrojem informací o počtu SIM karet pak mají být čtvrtletní a výroční zprávy jednotlivých operátorů.

K této části doplňujeme, že z *Národní referenční databáze přenesených čísel v prostředí mobilních sítí* lze zjistit umístění čísel pouze do úrovně síťového operátora, nikoliv tedy podíl virtuálních operátorů u každého ze síťových operátorů. Stejně tak informace zveřejňované síťovými operátory bývají velmi omezené. Nejvíce informací a dat společnost O2 čerpá opět z výročních a dalších zpráv ČTÚ. Nepředpokládáme, že by se ČTÚ svou konstrukcí referenčního bodu a souvisejících implikací přiznával k záměrné podpoře vzniku tacitní koluze. ČTÚ na konci této části správně konstatuje, že z přesunu zákazníků mezi operátory, respektive změn tržních podílů nevyplývá konkrétní příčina této změny. Nesprávně už ale dodává, že tato změna musí být následně analyzována na maloobchodním trhu prostřednictvím aktuálně dostupných nabídek. Jak bylo uvedeno výše, na českém trhu je velmi vysoký podíl neveřejných nabídek, s kterými je spojena velmi „agresivní“ slevová politika. Přesun zákazníků, respektive změna

tržních podílů tedy nemůže být spojována se zveřejněnými nabídkami. Za další je nutno si uvědomit, že zákazníci mohou přecházet z jiných důvodů než jen cenových. Může se jednat například o levnější volání v rámci omezeného kruhu telefonních čísel, dostupnost a kvalita služby v místě bydliště, nespokojenost s poskytovanými službami a spoustu dalších důvodů. V neposlední řadě je pak nutno upozornit, že každá SIM karta má pro poskytovatele jinou hodnotu (např. vyšší výnosu) a přechod většího množství SIM karet s nižší hodnotou (např. M2M SIM karet) může vykompenzovat znatelně menší množství hodnotnějších SIM karet. I v tomto bodě lze tedy konstatovat, že konstrukt ČTÚ je nesprávný a jeho využití v tržní realitě by bylo nesprávné.

Alternativní referenční body ČTÚ správně identifikuje jako problematické a společnost O2 souhlasí s vyhodnocením ČTÚ o nemožnosti jejich potenciálního využití. Zároveň však upozorňuje, že právě variabilita nabídek obsahující velké množství různé výše datových limitů²⁴, ale i svázaných výhod ve formě bonusu na koncová zařízení, bonusových jednotek, slevových portálů²⁵ a dotací do operátorských stránek s obsahem²⁶ do značné míry znemožňuje orientovat se v tržní nabídce podle datových limitů, ale mimo jiné také podle maloobchodních cen, což ČTÚ chybně vyhodnotil jako možné.

17. SYMETRICKÉ POSTAVENÍ (90-93)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Úprava této kapitoly v tom smyslu, že trh mobilních služeb v České republice se v tomto stavu významně neodchyluje od zahraničních trhů mobilních služeb. Naopak lze v Evropské unii nalézt mnohem koncentrovanější trhy mobilních služeb.

Odůvodnění:

Fakt, že na českém mobilním trhu existují pouze 3 subjekty dosahující tržní podíl nad 20 % je informace nijak se neodchylující od jiných evropských trhů.

Závěrem je nutné zopakovat, že trh mobilních služeb je ze své podstaty síťového odvětví koncentrovanější než některé jiné tržní sektory, ale nejsme toho názoru, že by v České republice na rozdíl od ostatních členských států nefungovaly na tomto trhu efektivní konkurenční procesy.

²⁴ ČTÚ v návrhu analýzy terminologicky nesprávně označuje tyto limity za FUP limity.

²⁵ Například O2 Extra výhody.

²⁶ Například O2 Knihovna.

18. HOMOGENITA SLUŽEB (S. 94-95)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem na heterogenitu v tržních podílech, balíčkování služeb a rozdílné nadstavbové vlastnosti mobilních sítí označit toto dílčí kritérium za zcela nesplněné.

Odůvodnění:

ČTÚ správně identifikoval, že nabídka síťových operátorů je do značné míry heterogenní. Tuto heterogenitu lze pozorovat také v rozdílných tržních podílech a skladbě nabídky jednotlivých poskytovaných služeb elektronických komunikací – mobilních, pevných služeb a služeb převzatého rozhlasového a televizního vysílání metodou současného kontinuálního přenosu a ve zpřístupnění audiovizuálních děl. Jak je již zmíněno výše, síťový i virtuální operátoři nabízí také různé druhy bonusů a doplňkových služeb, čímž se snaží získat konkurenční výhodu poskytnutím lepších a kvalitnějších služeb. Také tzv. balíčkování a rozdílný přístup k jeho skladbě výrazně ovlivňuje heterogenitu nabízených služeb a nabízí možnost ideálního zvolení kombinace služeb pro větší množství zákazníků. Všeobecně známou a doložitelnou skutečností je existence mohutných marketingových týmů a obrovských finančních výdajů všech tří mobilních operátorů na marketing a podporu svých produktů. V neposlední řadě je třeba uvést významné právní spory, které mezi sebou mobilní operátoři vedou na různých úrovních soudního systému a správních institucí. Všechny tyto skutečnosti zcela popírají logiku vzniku a existence tacitní koluze. K heterogenitě dochází i přes to, že je trh stále více svazován cenovou a jinou regulací nedovolující odklon od konkrétně daných podmínek jako je např. regulace roamingu a mezinárodního volání a SMS v Evropské unii nebo síťová neutralita, která ve svém důsledku způsobila ke škodě zákazníků ukončení či omezení několika produktů na telekomunikačním trhu.

Heterogenitu služeb lze pozorovat také v technických aspektech a funkcionalitách sítí jednotlivých operátorů. O prvenství v poskytovaných nových technologiích a jejich dostupnosti a kvalitě jako je 5G nebo v nadstavbových službách umožňující lepší zákaznickou zkušenost jako je VoLTE, VoWifi a další podobné služby lze v posledních letech pozorovat silné soupeření mezi mobilními síťovými operátory k získání výhody oproti konkurenci.

K úřadem identifikovaným homogenním znakům sítí je opět nutno podotknout, že si lze těžko představit mobilní síť s regionálním rozsahem poskytovaných služeb nebo neužívání standardizovaných koncových zařízení v sítích 2G, 4G a 5G. Homogenitu poskytovaných služeb v obdobných aspektech a rozsahu bychom zcela jistě našli u velkého množství sektorů v ekonomice. ČTÚ v návrhu analýzy ani v tomto bodě neprokázal, že se situace v České republice liší od situace na trzích ostatních členských států, kde tříkriteriální test neprokázal homogenitu služeb.

19. VÝHODNOST TACITNÍ KOLUZE Z HLEDISKA DLOUHODOBÉHO ZISKU (s. 95-96)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Změnit vyhodnocení odstavce na řádcích 2580-2593 a celé podkapitoly.

Odůvodnění:

ČTÚ nově doplnil do analýzy grafy, které mají prezentovat navyšování výnosu na 1 SIM v posledních letech (ve skutečnosti se jedná prakticky o stagnaci). Avšak tyto grafy prezentují nominální hodnoty, a to jak z pohledu hodnoty peněz, tak z pohledu významu služeb pro zákazníky. Kumulovaná inflace přitom za uváděné období překročila 12 % a je nepochybné, že oproti roku 2014, kdy začali operátoři masivně investovat do rozvoje 4G sítě, je význam mobilních služeb pro zákazníky mnohem vyšší (a tomu odpovídá jejich složení). Skutečnost, že se nominální výnos na 1 SIM i přes násobně jiné složení tarifních portfolií prakticky nezměnil je tak naopak známkou konkurenčního prostředí. Změnu složení tarifů a spotřeby zákazníků hodnocení výnosů na 1 SIM nijak nezohledňovalo. V případě MVNO přitom došlo k výraznému nárůstu, což svědčí o navyšující penetraci do všech tarifních kategorií.

Závěrům této kapitoly odporuje především fakt, který ČTÚ zveřejnil v tabulce č. 16 na straně 69 předběžné analýzy z roku 2019 a týkající se podílu neveřejných nabídek, rodinných tarifů a speciálních datových balíčků u operátorů. Ten svědčí o výrazném konkurenčním boji i v segmentu spotřebitelů. Dalším významným faktorem je již ČTÚ v tříkriteriálním testu uznaný fakt, že značný problém i identifikaci segmentů a skupin zákazníků způsobuje existence šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků, které zahrnují poskytování služeb části spotřebitelů, více viz výše. Ceníkové ceny, ve kterých lze i přes nepravdivé tvrzení ČTÚ také pozorovat významnou heterogenitu a časté změny zvyšující přidanou hodnotu služeb za stejnou či nižší peněžitou částku, tak ve skutečnosti nejsou ukazatelem pro značnou část poskytovaných služeb domácnostem (ceníkové ceny a služby neodpovídají realitě).

20. KONVERGENCE CENOVÉ POLITIKY (96-97)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Změnit vyhodnocení kapitoly o konvergenci cenové politiky

Odůvodnění:

Nemůžeme souhlasit ani s údajnou konvergencí cenové politiky, kde ČTÚ na základě pouhých 3 tržních reakcí v letech 2013-2019 usoudil, že je na trhu potlačena cenová soutěž a tento stav trvá nejméně posledních 7 let. V tomto ohledu je zajímavým faktem, že si veřejná správa v jejíž gesci je telekomunikační sektor silně protirečí, když Ministerstvo průmyslu a obchodu ve své

tiskové zprávě z 10. 9. 2021 mluví o poklesu ceny mobilních dat o 50 % za poslední 2 roky a samo zmiňuje rozdílný přístup k maloobchodním nabídkám jednotlivých síťových operátorů.²⁷

21. ZPŮSOBILOST K TACITNÍ KOLUZI A TRANSPARENTNOST TRHU (S. 88-97)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem k uvedeným argumentům v předchozích připomínkách označit toto dílčí kritérium za nesplněné.

Odůvodnění:

Vzhledem k výše uvedeným argumentům a předloženým faktům by měl ČTÚ změnit závěr této kapitoly a označit trh mobilních služeb v České republice jako nevykazující způsobilost k tacitní koluzi v souladu se zjištěným stavem Evropské komise (vyřazení tohoto trhu v celé EU) a zjištění jiných členských států na jejich trzích. V ČR je naopak dynamika změn a variabilita tarifů a jejich kombinací velmi vysoká a nesvědčící o způsobilosti, natož o faktické tacitní koluzi.

22. KRITÉRIUM HOSPODÁŘSKÉHO TESTU – UDRŽITELNOST (S. 97-101)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

S ohledem k uvedeným argumentům v odůvodnění označit toto dílčí kritérium za nesplněné.

Odůvodnění:

ČTÚ v doplnění k této kapitole ukazuje účelovost analýzy, když tvrdí, že „*Postupné zvýšení cen jedním z účastníků tacitní koluze by navíc mohlo vést k odlivu zákazníků tohoto účastníka, a naopak k přetáhnutí zákazníků ostatními dvěma účastníky.*“ Tím jednoznačně prokazuje, že poptávku považuje za elastickou (v souladu s vlastními výsledky) a souhlasí s názorem společnosti O2. Nelze totiž tvrdit, že tato elasticita platí pouze jednostranně.

Co se týče růstu výnosů (ve skutečnosti stagnaci), společnost O2 již výše vysvětlila rozdíl mezi reálnou a nominální veličinou. Zároveň také nepochybný rozdíl v obsahu tarifu v roce 2014 a 2020 (2022).

Tržní reakce na vnější rizikový faktor je skutečně přirozenou součástí tržního chování na všech trzích, nicméně není důvodem ani argumentem pro jeho regulaci.

²⁷ <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/cena-mobilnich-dat-v-cr-za-posledni-dva-roky-klesla-o-polovinu--263337/>

Vůbec nerozumíme nově vložené reakci prezentující domnělé opomnění Evropské komise. Na českém trhu je na první pohled zřejmá jiná cenová i kvalitativní strategie mezi jednotlivými MNO. Pro názorný příklad doporučujeme ČTÚ srovnat základní ceníkové tarify mobilních operátorů nebo své vlastní mapy o využití jednotlivých kmitočtových pásmech jednotlivými operátory na webu www.digi.ctu.cz.

ČTÚ také opětovně bagatelizuje vlastní regulační opatření, která již sama o sobě jdou nad rámec regulačních opatření jiných zemí EU, jako je cenová regulace velkoobchodních nabídek (Full i Light MVNO) nebo cenově regulovaný a povinný národní roaming pro 3 tržní subjekty.

Společnost O2 tak trvá na tom, že ČTÚ toto kritérium neprokázal, a to s ohledem na neprokázání účinných odvetných mechanismů.

23. TRŽNÍ SÍLA NA STRANĚ POPTÁVKY (S. 102-103)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zahrnutí vlivu neveřejných nabídek, šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků do argumentace této kapitoly a změna výsledku tohoto dílčího kritéria jako nesplněné.

Odůvodnění:

Vysoká míra neveřejných nabídek a výše poskytnutých slev vypovídá o tom, že velká část spotřebitelů má sjednanou nižší než ceníkovou cenu za poskytované služby, jak ostatně zjišťoval a konstatoval v předběžné analýze v roce 2019 samotný ČTÚ. Rozdíl cen mezi firemním a spotřebitelským segmentem je přirozená součást většiny ekonomických sektorů. Opakovaně upozorňujeme, že výše rozdílu je ale na trhu mobilních služeb ovlivněna zejména existencí šedých operátorů, zaměstnaneckých programů a spolků. Napravením této skutečnosti a aplikováním reálné segmentace by došlo k výraznému přiblížení cen domácností a firem.

Mezinárodní srovnání pak často používají nejednotnou metodiku, čerpají z ceníkových cen daných tarifů a různě uspořádaných košů bez zohlednění dalších souvislostí, neberou v potaz rodinné a další balíčkované služby, nezohledňují tržní situaci a míru regulace (především v oblasti rádiových kmitočtů a ochrany spotřebitele), neřeší rozdílnou nákladovou strukturu tržních subjektů, nezohledňují rozdílnou kvalitu a úroveň poskytovaných služeb a stav komplementárních služeb jako jsou například fixní telekomunikační služby. Více k této problematice v připomínkách k mezinárodním srovnáním.

24. HODNOCENÍ SPOLEČNÉ VÝZNAMNÉ TRŽNÍ SÍLY (S. 86-104)

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Změnit závěr kapitoly o společné tržní síle v tom smyslu, že na základě kumulativního hodnocení Airtours kritérií nebyla možnost existence společné tržní síly prokázána.

Odůvodnění:

Jak vyplývá z předchozích připomínek k dílčím kritériím, ČTÚ nepředložil nové a relevantní argumenty, které by prokázaly možnost existence společné tržní síly na trhu mobilních služeb v České republice a v analýze tak po jejich vypořádání musí dojít k tomu, že kritéria Airtours nebyla kumulativně splněna.

Společnost O2 předložila mnoho argumentů, které jednoznačně vypovídají o nesprávnosti celkového závěru ČTÚ indikujícího existenci společné tržní síly mobilních síťových operátorů. I pokud bychom přistoupili k opomenutí úvodní zásadní připomínky a argumentů vyzývající k zastavení identifikace a analýzy vymezeného trhu, vychází i z provedeného návrhu analýzy nezpůsobitelnost trhu k ex ante regulaci, protože byla v mnoha bodech prokázána uměle vytvořená účelovost a nesprávnost provedeného návrhu analýzy.

Obdobně jako v případě tříkriteriálního testu, není návrh analýzy založen na jasných a průkazných faktech o stavu relevantního trhu, ale je postavena pouze na domněnkách a pocitech ČTÚ pravděpodobně vyplývajících z „politického“ zadání pro regulátora s předem definovaným výsledkem, a to že proces vymezení nového relevantního trhu a jeho analýza musí vyjít v každém případě. Tuto tendenci lze pozorovat v celém testu, kdy ČTÚ zjevně předkládá nelogické argumenty, které mají prokázat splnění jednotlivých dílčích kritérií. Tyto argumenty jsou vyvráceny v předchozích připomínkách.

V Evropské unii neexistuje jediný případ stanovení společné významné tržní síly na tomto trhu a mobilní trh v České republice v žádném případě nevybočuje z úrovně tržních konkurenčních procesů. Pokud ČTÚ nestáhne stávající znění návrhu analýzy, jsme přesvědčeni, že v následném kroku Evropská komise návrh analýzy nemůže pozitivně notifikovat, čili návrh odmítne a vznesne vážné pochybnosti o kvalitativní úrovni tržních analýz ČTÚ, čímž se potvrdí námi předložené argumenty.

25. ROZMANITOST NABÍDEK A NEUSTÁLÝ TLAK NA POKLES CEN TARIFŮ PRO DOMÁCNOSTI

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Zohlednění dynamiky nabídek mobilních operátorů v posledních letech a jejich pozitivního trendu.

Odůvodnění:

Veřejné nabídky všech síťových operátorů se ve sledovaném období během posledních několika let velmi často mění a dochází k výraznému poklesu cen služeb, respektive jejich rozšiřování a zvyšování jejich obsahu. Jen z ceníků společnosti O2 vyplývá, že ke změnám mobilních tarifů s daty ve smyslu jednotkového zlevnění mobilních dat dochází každých několik měsíců, a to buď u standardních neomezených tarifů s datovým balíčkem, nebo u dalších tarifů jako jsou datacentrické tarify (mobilní internet), rodinné nebo například

studentské tarify. Stejnou dynamikou prochází také další nabídky, které nejsou součástí ceníků, ale které má ČTÚ z části k dispozici a nabídky virtuálních operátorů, jak dokazuje srovnávací nástroj ČTÚ. To vše za situace neustálého zkvalitňování a investic do mobilní sítě, která se již mnoho let svou technologickou vyspělostí, rychlostí datových přenosů, pokrytím a spolehlivostí řadí mezi světovou špičku.²⁸

Tato dynamika a rozmanitost popírá smyšlené závěry ČTÚ o nefungující konkurenci z důvodu indikované společné významné síly mobilních síťových operátorů.

26. ROZDÍLNÉ ZÁVĚRY ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

ČTÚ by měl vysvětlit, proč posoudil řadu shodných faktorů jako Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, avšak došel k opačným závěrům.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svém *Shrnutí sektorového šetření v oblasti datových a hlasových služeb koncovým zákazníkům* ze dne 14. 11. 2017 mimo jiné konstatuje, že „...se na první pohled zkoumané trhy zdají být díky velkému množství reklamy a existenci oficiálních ceníků transparentní, množství neveřejných nabídek a existence specifických pokynů, jak postupovat v případě nabízení neveřejné nabídky v rámci retence či aktivace, naznačují, že jsou ve skutečnosti transparentní jen relativně.“. Nebo například, že „(...) riziko tacitní koluze nebo zneužívání kolektivní dominance je na nich pouze relativní, a to díky jejich značné netransparentnosti, existenci virtuálních operátorů a skutečnosti, že poměrně významnou roli při sjednávání podmínek poskytování datových a hlasových služeb na maloobchodní úrovni hraje kupní a vyjednávací síla zákazníků, (...)“.

ČTÚ nevysvětluje, proč dochází k opačnému závěru než Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, případně co se od roku 2017 v této věci konkrétně změnilo směrem ke zvýšení transparentnosti trhu. Na trhu se přitom v mezidobí objevily jak u síťových, tak u virtuálních operátorů různé možnosti kombinací balíčků jednotlivých služeb (hlas, SMS, data, případně další), které ve výsledku představují desetitisíce různých tarifních kombinací, což jistě nepřispělo k cenové transparentnosti z pohledu replikovatelnosti.

V dopise čj. ÚOHS-11579/2022/872 ze dne 6. 4. 2022 pak konstatuje, že „Evropská komise ve zmíněném rozhodnutí mj. konstatuje, že regulace ex ante založená na zjištění společné významné tržní síly je neodůvodněná (ČTÚ neprokázal jak naplnění testu tří kritérií, tak existenci společné významné tržní síly na tomto trhu) a paralelní regulační nástroje (např. prosazování již uložených povinností souvisejících s aukcí kmitočtů) mají potenciál dosáhnout účinné hospodářské soutěže na trhu.“. ČTÚ podle nás již třetí verzi

²⁸ Viz například analýzy společnosti Opensignal.

analýzy opět nedokázal zvrátit argumenty Evropské komise a opětovně tak nebude ve shodě s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.

Své argumenty nyní staví na dalším stanovisku ÚOHS, které bez dalšího komentáře interpretuje jako potvrzující splnění kritéria č. 3 testu tří kritérií. S takovým závěrem ale nelze souhlasit, protože komentář ÚOHS je psán obecně a pokud je ze strany ČTÚ vyloženo jako potvrzující, pak by se toto kritérium nemuselo vůbec zkoumat, protože podmínky a překážky popsané ÚOHS by v obecném výkladu platily na všech trzích mobilních služeb z charakteru jejich fungování. Jelikož ČTÚ nepřiložil jakékoliv doplnění kromě tohoto stanoviska ÚOHS, považujeme to jako rezignaci na jeho prokázání.

27. ZÁVĚR VYHODNOCENÍ KRITÉRIÍ PRO SPOLEČNOU VÝZNAMNOU TRŽNÍ SÍLU

Návrh na doplnění, změnu, zrušení nebo nahrazení textu ustanovení návrhu opatření:

Změnit závěr návrhu analýzy na základě předložených argumentů a úpravy nesprávných tvrzení a závěrů dílčích kritérií a označit trh mobilních služeb dle reálného stavu jako neindikující existenci společné významné tržní síly.

Odůvodnění:

Společnost O2 předložila mnoho argumentů, které jednoznačně vypovídají o nesprávnosti celkového závěru ČTÚ indikujícího existenci společné tržní síly mobilních sít'ových operátorů. I pokud bychom přistoupili k opomenutí úvodní zásadní připomínky a argumentů vyzývající k zastavení identifikace a analýzy vymezeného trhu, vychází i z provedeného návrhu analýzy nezpůsobnost trhu k ex ante regulaci, protože byla v mnoha bodech prokázána uměle vytvořená účelovost a nesprávnost provedeného návrhu analýzy.

Obdobně jako v případě tříkriteriálního testu, není návrh analýzy založen na jasných a průkazných faktech o stavu relevantního trhu, ale je postavena pouze na domněnkách a pocitech ČTÚ pravděpodobně vyplývajících z „politického“ zadání pro regulátora s předem definovaným výsledkem, a to že proces vymezení nového relevantního trhu a jeho analýza musí vyjít v každém případě. Tuto tendenci lze pozorovat v celém testu, kdy ČTÚ zjevně předkládá nelogické argumenty, které mají prokázat splnění jednotlivých dílčích kritérií. Tyto argumenty jsou vyvráceny v předchozích připomínkách.

V Evropské unii neexistuje jediný případ stanovení společné významné tržní síly na tomto trhu a mobilní trh v České republice v žádném případě nevybočuje z úrovně tržních konkurenčních procesů. Pokud ČTÚ nestáhne stávající znění návrhu analýzy, jsme přesvědčeni, že v následném kroku Evropská komise návrh analýzy nemůže pozitivně notifikovat, čili návrh odmítne a vznesne vážné pochybnosti o kvalitativní úrovni tržních analýz ČTÚ, čímž se potvrdí námi předložené argumenty.

II. STANOVISKA A NÁZORY k návrhu opatření:

(Český telekomunikační úřad k uplatněným stanoviskům a názorům přihlédne při konečném znění opatření, avšak nevypořádává je.)

Neuplatňuje se.

Datum: 19. 9. 2022

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:

Ing. Miloš Koděra, senior specialista regulačních záležitostí

Podpis oprávněné osoby*): Elektronický podpis

*) V případě zaslání tohoto formuláře elektronickou poštou nutno opatřit příslušnou datovou zprávu uznávaným elektronickým podpisem.